

308722 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3

నంపుటము. 3.

చెన్న పట్టణము 1916 నం॥ ఏప్రిల్ నెల 27 వ తేది గురువారము

స శ నా మ సం వ త్స ర చై త్ర మా స బ హు శ ద శ మి గం.

NO 22

నంచిక ౨౨

జె యె న్ ని ల్లిక.

దుర్వాయు నివారణమునకు నియ్యది మిక్కిలి పొగడ్తగాంచినది.

100 మొదలు 500 భాగము లధికమగు నీటితో

కలిపి ఉపయోగింపనగును.

రోగకారకములగు పురుగుల నడంచుటలో ప్రశస్తమయినది.

గేలనుటిన్నులలో సప్లయి చేయబడును 5 గేలనుల డ్రమ్ములు,

30 గేలనుల పీపాలు కూడా గలవు

ధరలకు ఇతర విషయములకు వీరికి వ్రాయవలెను.

బెస్టు అండు కో., లిమిటెడ్.

327

పోస్టుచాకు 63 మదరాసు

BEST & Co., LD., MADRAS.

THE DAWN OF HOPE

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.)

AMRUTANJAN

(REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT ANNAS

EIGHT ONLY.

of

All dealers in

Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడిన్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసపరిల్లా

ఆకరికుభిపు రక్తమునలవ జనించుజాడ్యములకు కీరీటుమంటి మందు. తుగుపులను, మచ్చలను, గండమాలును తుండను, పాతదోష్పులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

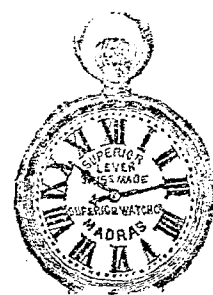
ఈనామధిసార్పకరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిశ్చంకము, సహజమైనను మధ్యవర్తివన అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమానందల పాదరసదోషములను, మలబద్ధమును కాలేషంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రీకరచును. శరీరాశోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 పౌండుల బుడ్డిలతో అమ్ముచును.

ప్రాప్తికి:- పి. డి. సావంత్, గకర, పననవాడి నం ౨ పొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 194, No. 2. BOMBAY.

194] సుపీరియర్ లీవర్ జ్యాయల్డు వాచ్.

గోలునుతో సహా ధర రు 3-0-0 పోస్టేజి 0-4-0

డివిక 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము దేయబడినది మా కం పే ని పేన ఎట్టవీరిరానో ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూచు టి కందమై తలచినచును, దక్షిణ ప్రాంత అను గ్లాసు దోహదముతో మొదలుపెనులకు కనిపించును. పేని పైమాత్ర జోభాగమున గ్యారంటీటిటి అడికించుచుండును. పీచునాటి వా కై నయనచేయుటలేదు. కాన పేమా

యొద్దకు లోక్కడ, పక్కనను శీముమరను తలంపుచో తక్కువ వెలును. పక్కన చాలకాలము తనిచేయుట, పక్కన ధరగల గడియారమును పోటీయే యని మనుభవమున తెలియును. ఇదికల 5 నేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతా తక్కినవి నందియున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూచును. వా కట్టణమున వనేటలు కొని నందిసిందిరినన, చేరుచుటలెంతతో సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, హాన్సువాన్సు మెంబర్, న్యూఢాక్

LARGE TYPE EDITION! NOW READY

THE VIRGIN'S KISS OF THE BRONZE STATUE.

BY G. W. M. REYNOLDS.

[In 4 VOLS.] Post Free [As. 9 PER VOL.

This is the masterpiece written in the last days of the author, in which the author's ability in his descriptive skill in describing keenly and in a fluent run Human nature, Wonderful Plots, Tragical Scenes, Screaming Comedies, Lovely dialogues, Description of kindness of love, Family traditions. Ancient English costumes, exciting adventures appealing to the emotions of the readers, Psychological analysis of characters, charming and humorous instructions on every conceivable topic of interest, social and economic is a special feature in this work. The approval by the Press and the increasing demand by the Public clearly show that the novel shines as a leader in the novel platform PRICE AS. 9 PER VOL. POST FREE. Vol. I & II are ready for despatch.

N. B. - Purchasers of 3 complete sets of either of these at a time will get one set of it gratis.

SUPERIOR WATCH CO.,

194] Post Box 167, (A.) MADRAS.

804

కాటోల్ పాడరు

పల్లెలు, నీరులు, ఈగలు, చిప్పలులు మున్నగు క్రియల వల్లించు పురుగులను నివరింపజేయును. టెస్ట్ 1-5 అ. 0-6-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, సారదోలును

240 కట్టలుగల పెట్టె 1-5 అ 12

మీల రోగకారకములను చీమలను, పడకటిండ్లయందు గల్లులను పోగొట్టును, పుచ్చక పేటికలను తినుచులనుండి కాపాడును

పోలువంజెట్టు:- టి. వార అండుకో.

1-11, ప్రింగర్నస్ట్రీటు, బార్డిచాక్, మదగాక్.

తరువాత మొక్కయ్యగారు తాము కష్టపడి సంపాదించిన
పుస్తకములతోని యంశములను జదివి వైద్యములో నుపవారికః
(అనుగుమన) ఇబ్బందులను వివరించిరి.

ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తు.

రెండవదినచర్య వందము వార్షికోత్సవము.

(మాన్యకీయ విలేఖనవివరములు.)

గుంటూరు ఏప్రిల్ 25.—శ్రీ కోటగిరి వేంకటకృష్ణ రావుగారు (Xంతలగూడెము) ఆయుక్తమాల్యద రచించినది కృష్ణదేవరాయల బగునా కాదా? అను విషయమును వ్రాసి ఒక ఆచార్యులు గారిని సభలో చదువుచుని పంపిరి. శ్రీ కృష్ణదేవరాయల వారి వంశముగారిని పారికందరికి ఆంధ్రభాష యందు అభిమానము గలదని పెద్దనవారి సేనసామును బట్టి భ్రమ. పెద్దన వైష్ణవభక్తుడు కాదు. ఆద్యైతమతస్థుడు. అట్టివాడు వైష్ణవ సాంప్రదాయము లెట్లు వ్రాయు ననుకట్టకలదనియు, శ్రీ కృష్ణదేవరాయల పరమ వైష్ణవభక్తిభక్తుడు గాబట్టియే వైష్ణవ సాంప్రదాయములను వ్రాయులలిగెనని వ్రాసిరి.

టి. నుబ్బారాయశాస్త్రిగారు.

అనంతరము టి. నుబ్బారాయశాస్త్రిగారు (బెంగుళూరు) భాషాత్మక భాషావర్ణములలో సాంధ్రభాష దేనిలో జేరినది, అనువిషయమును గురించి యిట్లు ముచ్చటించిరి. మీ పద్ధతులను ఉపాధ్యక్షులవారు పరీక్షించి విషయముల యొక్క స్పష్టతను గురించి చెప్పనప్పటికి గడియారములలోని పెద్దయ్యలొకపర్యాయము ఆత్మకృతమైనదిగా వినిపించిరి.

భూతాకాశములలో భాషలయందు సంస్కృతము దప్ప నితరభాషావర్ణములం దాంధ్రము నన్నెక్కెమున్నది. భూలోకమునందు 1714 భాషలుగలవు. వీరిలో మన ఆంధ్రభాష 7వ వర్ణమునకు జేరియున్నది.

12 విధములయిన యాంధ్రభాషలు యాగ చతుష్టయము ననుసరించి కల్పవృక్షములవలె విరాజమానులై యుండెను. వర్తమాన కలియగలన ప్రభుపాదమునందు శాతకర్ణియను రాజుయొక్క యనుమతివలన వైస నుడవారింపబడిన 12 విధములయిన యాంధ్రభాషలలో కాలింగకాంధ్రము, రాద్రాంధ్రమునకు రెండుభాషలును నందినర్థన, కలికంఠీరవ జేరితరా యెలచే స్థాపించబడినవని, భాషాభివృద్ధికి వక్కాణించుచున్నది.

శాతకర్ణి మహారాజుగారు, మహాపండితుడయిన జేరితరాజుగారు మిగిలిన ఆంధ్రభాషల స్థాపించలేనని యాభాషించగ వారాయాజ్ఞను శిరసావహించి పూర్వోక్తమయిన కలికంఠి కావ్యాంధ్రము లనెడి భాషలుగల యాంధ్ర భాషలను కృష్ణాగోదావరీనదుల మధ్యమునం దుండు జేతలలంకు స్థాపించిరి.

వేంకటశాస్త్రిగారు.

తదనంతరము ఏ. వేంకటశాస్త్రిగారు సంస్కృతాంధ్ర వ్యాకరణముల పరస్పరసంబంధమును గురించి ముచ్చటించుచు ఆంధ్రవ్యాకరణము సంస్కృతమునండి సంగ్రహించబడినదని నుడిపిరి.

రామకృష్ణకవిగారు.

మానవల్లి రామకృష్ణకవి ఏమ్. ఏ. గారు ఆంధ్రభాషాస్థావరశక్తికల అనువిషయమును గురించి యొక్తియుక్తముగ నుపన్యసించిరి. ఆంధ్రమునందు కల్పకాస్త్రము లేనందున ఏ పదము ఎట్లువచ్చినది. చెప్పటకు ఏమిలేనన్నదని నుడిపిరి. “వాడు” అనుపదములో “వ” అనువర్ణ మెట్లు మనభాషలో నీక వచ్చినది. ఆరవమునుండియు కన్నడమునుండియు దృష్టాంతములను జూపి వారు దానినెట్లు సాధించినది రూఢివలది. ఆంధ్రభాషాదేవులకు దగ్గరమైతిగలదని నుడిపిరి.

సీతా రామస్వామిగారు.

అనంతరము వజ్రల వినసీతారామస్వామిగారు బాల వ్యాకరణ విమర్శనమును విషయమును గురించి యొక్తియుక్తముగ ను, మాన్యముగ ను జనరంజకముగ నుపన్యసించిరి. చిన్నయనూరిగారు వారి వ్యాకరణము భారతము ననుసరించి వ్రాసినదనియు అందువలన ఇతరులవలె ప్రయోగములతోపని నుడువుటకు ఏలులేదనియు నుడిపిరి. అట్టి తప్పుల వ్యాకరణము ను బాహురకు బోధించుటవలన తప్పులు మొదట పట్టుబడుట చేత వానిని విడువలేకుండునని నుడిపిరి. సంప్రదానవ్యాకరణ మొకటి వ్రాయించుటవలనను చెప్పి వారి యుపన్యాసమును ముగించిరి.

శ్రీకాంత్ కవిగారు.

అనంతరము బలిజేపల్లి శ్రీకాంత్ కవిగారు నాటకముల వానియొక్కతన గురించి ఒక్కొక్క ముచ్చటించిరి.

కొంత అల్లరి.

ఇక్కడ రామానుజులుగారి పితృకలాట మనుష్యుల ఒక చిన్న అల్లరి జరిగినదని వ్రాయుటకు చింతిల్లుచున్నాను. నాటకముల పరిషత్తులో కార్యదర్శి గానున్న పురాణము నూరి శాస్త్రిగారు గుంటూరునకు 21వ తేదీని విచ్చేసి నాటిసాయం కాలము మొదటి కంపెనిహోటలో నాటకములు ఏ కాలమునం దెట్లున్నవి? ఇప్పుడు డెబ్బుండవలసినదను విషయమును గురించి ముచ్చటించి వారి నాటకముల పరిషత్తును ఆంధ్రభాషాదర్శకముగ జేర్చుకొనవలసినదిగా కోరుటకు వచ్చిరి. 28వ తేదీ ఉదయమున జరిగిన కార్యనిర్వాహక సభలో నూరిశాస్త్రిగారికి ఈ నాటకవిషయమును గురించి ముచ్చటించుటకు తగిన అనకాశము కల్గలేదట. అందువలన నూరిశాస్త్రిగారు నాటిసాయంత్రము జరిగిన సభలో లేచి నాటకములను గురించి చెప్పుటకు ముందుగ పరిషత్తువారి కార్యక్రమమును గురించి ఉపాధ్యక్షులవారును నుడిపిరి. అంత జనుంతి రామయ్యగారు లేచి వారి నాటకములను గురించిగాని వారు ఆగలేదు. సభలోగొందఱు మాట్లాడఁ య్యలసినదనియు, గొందఱు అక్కరలేదనియు గట్టిగవచ్చి గోల జేసిరి. ఇంతలో కార్యము గోలతోనంత ముందినది.

ఇతర ఉపన్యాసములు

అనంతరము తిరుపతి శాస్త్రిగారు, కాశీకృష్ణమాచార్యులుగారు, కొప్పరపుకవిశ్రీమతులు, మోడరాబాదునండి వచ్చిన కవులు, ఇంకను కొంతమంది దివరకవులు, అశ్వరచన పద్యముల జదిపిరి. ఆ గ్రామసాధికగారు గూడ పరిషత్తు నాశీర్వాదించుకొని పద్యముల జదిపి సభను ముగించెను.

ఇతర పట్టణములనుండి వచ్చిన సభ్యులకు ఆతిథిసత్కారము లాసంగి సభను జయప్రదముగ జరిపించిన సన్మానసంఘాధ్యక్షుడయిన కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు, కార్యదర్శులయిన రాయసం వేంకటకృష్ణుడుగారు, వులు గొండము రంగారావుగారు వాలంటీర్లు మిగుల వందనీయులు.

ఒక పాఠబాటు.

ఆంధ్ర సాహిత్యపరిషత్తు రాక్షసశాసనసంవత్సర కార్యనివేదనగాని రెండవపుటలో ప్రథమపేరామందు “ది వాక్ బహదరు యుట్టురి అదివారాయణయ్యగారు ఆగొండి వ్యాసమూర్తిశాస్త్రిగారు కొంత భద్రాద్రిరామ శాస్త్రిగారు వీరు ముగ్గురును గలించుటచే బరిపత్తునకే గాక యాంధ్రభాషాకమునకుగూడ అంబువాటిల్లినది” అని యున్నది. ఈ నివేదికమును పంచిపెట్టిన వెంటనే కొందఱు విద్యారంతులు ఇందు గురుజాడ అప్పారావుగారి నామము లేదేమని రామయ్య పంతులుగారికి ఒక చీటివ్రాసి పంపగ వారు తేటి ఉదయమున జరిగిన కార్యనిర్వాహక సభలో అప్పారావుగారి మరణమును గురించి ఒక తీర్మానము జేసినారుమొదలు, మొదట మరచితిమి యని వ్రాసిరి. అందువలన మొదట లేఖను వ్రాసినవారు తిరిగి తీర్మానమును సభలో జనవరుని కొరె. రామయ్య పంతులుగారు ఏలకో ఉపేక్ష చేసి యున్నారుకొనిరి. అందువలన ఆంధ్రజాతి కోపము వచ్చి తిరిగి మతియొక జాబును అగ్రాసాధికరిగారి కంపిరి. వామన స్వతంత్రించి ఏమియు చేయలేకపోయిరి. గురుజాడ అప్పారావుగారి పేరును ఏలవరిదిగో రామయ్య పంతులుగారు చెప్పి తీర్మానమును జదివిన బాగుండెడిది. అప్పారావుగారు పరిషత్తు కార్యనిర్వాహక సభ్యులలో నొకఁడు. ఆ నివేదిక మందే 28వ తేదీలో అప్పారావుగారు, అదివారాయణయ్యగారు స్వర్గస్థులగుటచే వారికి మాటుగ నితరులను నియమించ వలసియున్నది అని వ్రాసియున్నది. దీనినిబట్టికాడగ అప్పారావుగారి పేరును బుద్ధిప్రకాశముగ వదలినట్లు స్ఫురించుచున్నది. ఏలయక మొదటితీర్మానమునందు స్వర్గస్థులయిన మువ్వరిని చెప్పినటుమొదలు, అప్పారావుగారి వదలుటయు, రెండవతీర్మానమునందు అప్పారావుగారి స్థానమును మతియొకరిని నెన్నుకొనవలసినదిగ వ్రాసియున్నందు మొదట ఏలవరిలో తెలియరావచ్చును. దీని నిజానిజమును వైరమునకు ఎరుక. శ్రీరామయ్యపంతులుగారు ఉదయమున జేసిన తీర్మానమును జదివిన ఈ అనుమానములకు చోటుండెడిదిగాదు.

కీర్తిశేషులకు జి. నుబ్బారాయ లయ్యరుగారి మారదప్పి.

(ఇండియన్ ప్రింటింగ్) ప్రతిక కొనిలేఖకు డిటుల వ్రాయుచున్నాను:—

యోగముడనై యుండునపుడు నేను ఇంగ్లీషు పద్యముల రచించుచుండెడివాడను. ఒకరోజున నేనింగ్లీషు పద్యములలో వ్రాసిన నాటకపుస్తకములను తీసికొనిపెట్టి కీర్తనము

లగు నుబ్బారాయణ అయ్యరుగారిని సందర్శించి, ఆ పుస్తకముల చదువ పొందెడిది. ఆపుస్తకముల తరువద్ద నుండి ఒకవారము రోజులు పోయినపిదప తన్ను సందర్శించ వచ్చునని అయ్యరుగారు నెలవిచ్చిరి.

వారము రోజులు పోయిన పిమ్మట నేను వారిని సందర్శించితిని. తీరబడి లేకుండుటవలన రామా పుస్తకముల చదువలేదనియు మరకొన్నాళ్లు పోయిన పిమ్మట తిరిగి వారిని సందర్శింపవలసిన దనియు వారు నెలవిచ్చిరి.

అటులనే మరికొన్ని దినములు పోయిన పిమ్మట నేను వారిని సందర్శించితిని. అయ్యరుగారు మరల ఆ జవాబునే చెప్పిరి. నామనను చిన్నబోయినది. నా మాటలనుం దేదియో ఆ మహానుభావునకు పొడనూపెను. అంతట నతడు నన్ను పిలిచి

“నీవు వ్రాసినపద్యములు నేను చదువలేదని నీకు కోపమా? నేను తప్పక ఆపుస్తకముల చదివి ఉదారములగు నీకు నోభావములకు సుతసీంప కలయునని నీయుద్దేశముగాబోలును.”

అనెను. ఆతని ముఖమున నొకవిధమున విహంగపు మొలక లెత్తుచుండెను. ఆనపుడు నా కంటేరియు సంభ్రమము గలిగించినది. ఆమాటలు నిజముగా పలికినవా? పరియాదికములా! అని నే నాతనిప్రకృత జవాబును చెప్పకుంటిని.

అంతట నా యువారపుత్రుడు పుస్తకముల చేత గొని నాచేతి కిచ్చివేయుచు, “వట్టవాడా! నీ పుస్తకముల జరుపుటకు నా కెన్నడును తీరుబడియుండదు నీ కాశాభంగము కలుగవచ్చును. నామీద నీకు చాల కోపము వచ్చినదనిగూడ నాకు తెలియును. అయిన నామనుసరితములలో నీకోపమునకు గురికావలసినవాడ నైతిని. నేను బాబ్బయ విమర్శకుడనుగాను. నావర్గంతుడయ్యుటలో నీవు పారసాయిపడితివి. మిల్లరుగారి దగ్గరకో ఆలాటివారగు ముయ్యెకరిదగ్గరకో తెల్లిన వాడు బాగా విమర్శింపగలడు. నావలహాకావలమునకు చెప్పెదకు వినుము. పద్యముల వ్రాయుట మునీశ్వరుడు. భారతవంశమై వాదాభాయి నరకలోకము వ్రాసిన పుస్తకము నొకమాత్ర చదువును. ఆ వెనుక పద్యముల వ్రాయువారంభింపుము. ఇంగ్లీషులోకాదు. సీమాత్యభాష అనగా వ్రాదిదభాషలో వ్రాయుము. ఏ మంకములవై? నీభారతసాహిత్య బాధలవై నీస్వంతభాషలో పద్యములతో వ్రాయుము.

“ఏదియో యొకవదిని, లేక నేనియో తరుణమును స్మారించి బర్లించుట కట్టిపెట్టి, పరమదీపత్యమున నోలలాడుచున్న నీసోదరుల వృద్ధముల పుజ్యలింపజేయుటకును జేతప్రజల యెడ దొరతనమువా రెటుల ప్రవర్తించవలయునదియు మొదలగు అంశములను తెలుపుటకును తగినీతినివ్రాయు వారంభింపుము. నేనిప్పు డేమటల నెలచెప్పుచున్నానని నీ కాశ్వర్యము కలుగవచ్చును. కాని సతీత్వలన్నిటిలో కృతార్థుడ నై, పెద్దవాడనై పనిలో ప్రవేశించునపుడు నీకు తగిన ఉద్యోగము దొరకవలయును, నీకన్న ఎంతయో తక్కువగానున్న యూరోపీయులకును ములభముగా ఎక్కువగా ఉద్యోగములు ఇచ్చుచుండుటయు నీకల్లార నీవు చూచినపుడు నామాటల సత్యాసత్యములను తెలిసికొనగలవు,” అని నెలవిచ్చిరి. ఆ మాటల యర్థమును, వారి దూరదృష్టియు నాకిత్రుకు స్వానుభవములన బాగుగా బోధపడినది.

కరణముల వారసత్వపు మామూలు.

కరణముల వారసత్వపుమామూలు గావోడి, జీతములను వృద్ధిచేయునది ఉపపాదించుటవలన తీర్మాన సంబంధమున కృష్ణానందల సంచారకార్యదర్శి శివరామకృష్ణారావుగారు మాన్యముగా నిట్లుచెప్పిరి:— నేనిదికలకు కరణముగానుంటిని కణికిములోని నీడలను నమింపజాలక నేనాయుద్యోగమునకు రాజీనామా నొసంగి నాజీవితమును సార్వకలమయకొంటిని. కరణములందరకు ఒక్కసారి రాజీనామా లాసంగిన బాగుగానుండుననియు, అప్పుడు చాలమంది గ్రామభక్తులయు వారివారి గ్రామములకు నేరజేయవచ్చుననియు చెప్పిరి. అప్పుడే జేతలము వాగు వడగలదనియు నుడిపిరి. గ్రామోద్యోగుల మామూలును నిలుపుజేయుటకు అయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు గుడివాడయందు ఆనరవిలు కేశవశిల్పగారి తో ముచ్చటించిరి.

వోల్ఫ్యాము:—రంగూను ఏప్రిల్ 26 —ఈ సంవత్సరము మార్చి నెలలో జేనాయకుండి 216 టన్నుల వోల్ఫ్యాము ఘోరిబలు ఎరువతి చేయబడింది. 1915 వ సంవత్సరమున 189 టన్నులే యెరువతి చేయబడెను.

విరోధా మహా సంగ్రామము

పార్లమెంటు రహస్య సభ

సభా చర్చ ప్రచురింపబడుట.

స్వచ్ఛంద సైనిక సేవా పద్ధతిని మరియొకసారి ప్రచుత్వింపుము.

మరియొక రహస్య సభ మాన్వేల్ను జేడట.

ఇంగ్లాండు

పార్లమెంటు సభ.

కార్యక్రమమును గూర్చిన రిపోర్టు.

లండను ఏప్రిల్ 25. — పార్లమెంటు సభయొక్క రహస్య సమావేశమును గూర్చిన రిపోర్టు వెలువడింది. ఆ సభ యందు ఆస్క్విత్తు గారు యుద్ధారంభమునండి జరిగిన సేనా విస్తరణమును గూర్చి, బిటిషు సామ్రాజ్యపు కావాభాగములు (భరతగర్వ మునమా) కణరంగమున జేర్చుకొనిన సైన్యమును గూర్చి, సైనికులను గూర్చి సమస్య విషయమై ప్రభుత్వమువారు జేసిన విచారణను గూర్చియు దువితరవిషయములను గూర్చియు వివరించిరి.

ఆగను వెలువడి కృమముగా జరుగుచుండిన రిక్రూయిటింగు యొక్క ఫలములను గూర్చి వారు చర్చించి ఇదివరకు ప్రతిపాదనలు గావించియున్న సంఖ్యకంటె తక్కువ సంఖ్య లభించుచున్నదని విచరించుననెను వృద్ధిపొందించుటకే మన మెల్లప్పుడు ప్రయత్నించుచుండవలయునని వారు నొక్కి చెప్పిరి. సేనను రంగములందు సరిగా పంపింపటకు ప్రభుత్వము వారు మూడు మార్గములను సూచించుచున్నారు. మొదటిది—దికాలను తీసినవారిని యుద్ధాంతమునకు సైన్యమున నుంచుట రెండవది—టెర్రిటోరియల్ సేనలను ఆగర్విమైన రంగమునకు మార్చుట. మూడవది—ప్రస్తుతము సేనలో జేర నవసరములేదని నిర్దిష్టములు ఈయబడినవారిని నిర్దిష్ట కాలము దాటిన వెనుక సైన్యమున జేర్చుకొనుట. సైన్యమును వృద్ధిచేయు విషయమునందు ప్రభుత్వమువారు గడచిన ఆగష్టుమాసము 15 తేదీని 18వ ఏను వచ్చినవారిని నందఱిని గర్వింపజేయుచుండ జేర్చుకొనుట ముండునని సూచించుచున్నారు.

సైన్యము విషయమై చెప్పబడిన యితరమాచనలను వివరించి ఆస్క్విత్తుగారు ఇట్లు చెప్పిరి.

(1) ఆరవ మైసన్పుడు కావలసివచ్చినది సైన్యము వచ్చుటలేదు, గనుక వివాహితులై యింకను సేనయందు జేరిన వారు తమంతటామే వచ్చి సేనయందు పుడు చేరుటకు ప్రభుత్వమువారికి కరెంటు.

2. మే 27 వ తేదీకి ఇట్టివారు 50 వేలమంది చేరని యెడల నిర్బంధ సైనిక సేన నంగీకరింపుడని ప్రభుత్వమువారు పార్లమెంటు సభను గోరుదురు.

3. మే 27 వ తేదీకి ఆరవ ఏవారమునందైనను 15 వేలమంది దొరకనియెడల ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధ సైనిక సేన విషయమై పార్లమెంటు సభను తొందరచేయుదురు.

వివాహితులై యింకను సైన్యమునందు జేరనివారు 200 వేలమంది లభించునట్లు సైన్యమునందు 2,50,000 లందరి అంశములు కల్గించుచుండును. ఇంతతోపల క్రింద సైనికవృద్ధిని దొరకనమువారు నిరంతరము పరీక్షించుచుండురు.

నిర్బంధ సైనిక పద్ధతినో తమ యుద్ధములలో వివాహితులై సేనయందు జేరని వారందఱు సైన్యమున జేరినయెడల రంగమున వివాహితులగు సైనికుల వాదము నిలువకలదు. సేన యందు జేరినవారిని తమ గృహవ్యవహారములను జూచుకొననియ్యట సైనికుల కనుకూలముగానున్నది. కోకా గారాధ్యక్షులకీర్తిని నియమముల నంగీకరించిరి.

(1) వివాహితులైన వారైనను లేక అవివాహితులైన వారైనను 1914-వ సంవత్సరము ఆగష్టు 4-వ తేదీకి దరిమిలైనను ఇప్పటినుండియైనను సైన్యమున జేరినవారికందఱికిని సైన్యమున పద్ధతు లవ్వయింపును.

(2) వారికి ఆద్యైక, తాకట్టులు, వడ్డీలు మొదలగు వానితోపల సాహాయ్యము చేయవలయును. కానివర్తకులకు అప్పుల విషయమున సాహాయ్యము చేయకూడదు.

(3) ఎవరికయినను సంవత్సరమునకు 104 పౌనులకు పించిన సాహాయ్యము చేయకూడదు.

తరువాత కొంతకాలమైన వెనుక కామన్సునభిలాషకచర్చజరిగెను. సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెన్ సర్ బాను సైన్య సువాల్డిల్, సర్ హెచ్. డబ్ల్యు. హెల్ మ్. ఎల్లనుగ్విత్ బోనర్ లా, సర్ జె. హెచ్. డల్ జెయిల్ ఎమెర్ విటర్ మార్చెల్ సర్ మార్క్ సైన్య సర్ ఎ. వి. మార్క్సాదు చర్చలు గార్లు వాదములు నలిపిరి. ఈదినము మొత్తం రహస్య సమావేశము జలుకును. ప్రభుత్వ సభయందుగూడ మాప్రభుత్వ ఈవిధముగానే చేసెను.

ప్రభుత్వ సభ.

లండను ఏప్రిల్ 26. — ప్రభుత్వ సభ కార్యక్రమ సభను జరిపిరి. ఆ సభను సభ్యులెవ్వరి. డి. స్పెర్ ప్రభుత్వ గూడ సభనలంకరించెను. పార్లమెంటు కానము విషయమై వారు చెప్పినవెనుక ఇదియే వారు ప్రభుత్వరాయము ప్రభుత్వ సభ సలంకరించుట.

పార్లమెంటు సభ విషయమై పత్రికాభిప్రాయము.

లండను ఏప్రిల్ 26. — రహస్య సభ విషయమై విశేషముగా పత్రికం జరిగినది. సేనావిస్తరణమును గూర్చి ఏకాంతముగా జర్పించు బిల్లేదనియు ఎవ్వరికైనను నిజముగా ముఖ్యవిషయములను ప్రజలకు బాగుగా తెలియజేయవని యెడల కామన్సునభిలాష కొందఱు సభ్యులు అసంతృప్తిపొంది విచారించుననియు డెయిలీ న్యూసుపత్రిక వాయించున్నది. ఆస్క్విత్తుబోనర్లా కిచనర్ ప్రభుత్వగార్లు కార్మికసభ్యులతో రహస్య సమావేశములు ప్రభుత్వ వారమునందు జలుగునట్లేర్పాటుచేసిరి. బహుశా ఈదినము పార్లమెంటు సభయందు జేర్చబడిన విషయములకంటె యెక్కువ విషయములు కార్మిక సభ్యులకు వారు తెలియజేయుదురు.

సైన్య విషయమున వాస్తవము విషయములను పార్లమెంటు అధికార సభ్యులు తప్పక బయటికి రీయచరయించుట అట్టియప్పుడు సేనాసంఖ్యను గోప్యముగానుంచుట బాగుగా నుండలేదనియు సైన్యపత్రిక వాయించున్నది. అట్టియద్యోగి యొద్దనుండి గాని సభల రహస్య సమావేశములనుగూర్చి తెలిసికొని పత్రికలు ఆవిషయములను ప్రచురింపకూడదని కానింపబడిన విషయము డెయిలీ మెయిలుపత్రికయను, సైన్య పత్రికయను ఖండించుచు వ్రాసింది. పత్రికల వనిని నిలిపి వేయుటకీర్లు ప్రభుత్వమువారు చేయుచున్నారని డెయిలీ మెయిలుపత్రిక యర్థముచేయుచున్నది.

దీని విషయమై కామన్సు సభ వారు ప్రభుత్వమువారిలో వాదించవలయునని సైన్యపత్రిక వాయించున్నది.

హిందూ జేత పోలినిధ్యము.

లండను ఏప్రిల్ 25. — హిందూ జేతమునందలి యూరొపియను రక్షకము తరపున సంఘమున నొకప్రతినిధి యొందవలెనని సూచించబడినదాయని ప్రజల సభయందు సర్ బాను సర్ గారు ప్రక్షింప తమకు తెలిసినంతవరకు అట్లే సూచించబడినది ఇండియానుండి ప్రభుత్వ తరమిచ్చెను.

నౌకాముట్టడి.

లండను ఏప్రిల్ 25. — నౌకాముట్టడి సందర్భమున ఆంగ్ల ఉద్యోగులొనర్చిన ప్రకటన మొకదానియందు సర్ బాను జెల్లికొగారి యభిప్రాయముపొందునట్లుచెప్పెను. నౌకల పరిరక్షణ మధికమగుట, జర్మనీయుల నీలివాహ్యరక్షణ అమెరికను ప్యానుపొద్దులను దుర్వినియోగము చేయుట:—వైకాలములచే పరిష్కారమునాకల ఆంగ్ల జేత ప్రేక్షకులములకు గాని రావలసిన ఆగర్విము కలిగినదని వీరి యభిప్రాయము “సాధ్యమైనంత ద్వారా నౌకలను పరీక్షచేసి పంపివేయుచుంటిమి యుద్ధజేతములవారి మాతృమలన తటస్థులకు ఇబ్బంది కలుగజండునట్లుచేయి మాయత్నముల మానమని ప్రేక్షకులమున సంయుక్తరాష్ట్రముల వారికి భీమాయుగబడినది.

కేడానుల్లానుగారి విరాళము.

లండను, ఏప్రిల్ 25. — విమానమును కొనుటయందు గాని దొరకనమువారి కగర్విమును మరియే ఇతరకార్యమునందైన వివియోగించు నిమిత్తము నుల్లానుగారు ఇవనదివేల డోలర్లముండిని పంపియుండిరి. దానిని బోనర్లా గారు యుద్ధకార్యాలయమునకు పంపిరి.

విమానము బహుముతి.

లండను - ఏప్రిల్ 25. — స్ట్రీయిటు కెటర్లెంటు మల్లెట్టు విమాననిధి నిర్మాతనుగు ఆల్బర్ట్ కెటర్ అనువరకు మరియొక విమానము నొసగెను. ఇదివరకు నీతడు రెండు విమానముల నొసగియుండెను.

ఆంగ్ల విమానములు వెన్నాడుట.

లండను ఏప్రిల్ 26. — మంగళ వారమునాడు శత్రువుల జష్టికలు తూర్పుతీరమున ముట్టడించినవి. ఆముట్టడియందు ఆంగ్ల విమానములు శత్రు విమానముల రెండింటిని వెంటదరిమినవి. ఇదిగాక శత్రుయుద్ధనౌకలపై బాంబులనువేసినవి. ఈ నౌకలయందు నాణుగు జలొంతర్మాములగూడ గలవు. వైమానికు డోకడు గాయమందెను. గాని ఈతడు నుఖముగా తన సెలవును చేరుకొనెను. మరియొక వైమానికుడు కనుపడుటలేదు.

నౌకావిమానములను భూవిమానములను గలసి శత్రు విమానములను పారదోలినవి. బాంబులు మున్నగునవి వేయబడినవిగాని ఫలితములేకపోయెనని యుద్ధకార్యాలయము వారిటీకల ప్రకటించిరి.

రాగిగనులు.

పార్లమెంటు, ఏప్రిల్ 26. — క్రిందయ రివలజల్లానౌకా మతనముగ పెద్దపెద్ద రాగిగనులగుపడినవని తెలియజచ్చినది.

హార్డింజి పుభువు.

లండను - ఏప్రిల్ 26. — చక్రికర్తి హార్డింజి ప్రభుత్వ సభ దర్శనమిచ్చిరి. హార్డింజి క్రితప్రభుత్వము క. క్లిజ్ వివర విన్నాములొసంగబడెను.

కార్మికవర్గ నాయకులు.

లండను, ఏప్రిల్ 26. — ఆస్క్విత్తు లా కచెనెడు గార్లు కార్మికవర్గ నాయకులతో ముచ్చటించిరి.

ప్రాన్సు

నౌకా విమానములు

అద్భుత కృత్యము.

లండను, ఏప్రిల్ 26. — లవుస్ట్రాప్లె చెంతకు విమానములు జర్మనీవారి నౌకలను పెద్దబాంబులతో ముట్టడించినవి. శత్రు నౌకలు మా నౌకావిమాన మొకదానై సన్నిగోళముల సతి తీవ్రముగా గురిపించెను. తత్కారణమున వైమానికుడు గాయపడియెను. గాని ఈతడు ప్రమాదము వాటిల్లకుండ తనయంత్రమును క్రిందకు దింకెను.

వైమానికు డోకడు కావరాలేదని తెలియజేసి యుంటిమి. ఈతడు ఉదయమున వైకగ నెను. మధ్యాహ్నము 1 గంట కీతడు లవుస్ట్రాప్లె చెంతకొక శత్రు విమానమును ఎదిరించెనని మాత్రము తెలియజచ్చినది. అనంతరము నీతని సమాచార మేమియు లేదు.

మరియొక ముట్టడి.

శత్రువిమానముల పారదోలుట.

లండను ఏప్రిల్ 26. — గతరాత్రున శత్రువిమానములు ఎనెక్కుకెంటుప్రదేశముల ముట్టడించినవి. వీటిసంఖ్య గుప్తముగా తెలియదుగాని ఇవి వారిగిటికంటె సధికముండవు. వీటివైని ఫిరంగులు బారుచేయబడినవి. ఫిరంగులధాటి కానకాలక శత్రువిమానములు పారిపోయినవి.

ఆంగ్ల రంగము.

మంగళముల యుద్ధము.

లండను ఏప్రిల్ 26. — ఫ్రీకోరు సూపెజా పరిసరముల శత్రువులు మంగళముల ద్రవిర్చిరి. కాని మా కేమియునప్పుములు కలుగలేదు. సోమున కుత్తెరుసునందు శత్రుసామములపై మేము ఫిరంగుల గాల్చితిమి. సూపెజా లా బెస్సికాములకు నడుమనున్న ఆర్మెంటురిగు రంగమునకు ఫిరంగిదళ యుద్ధముజరిగెను. ఆర్మెంటురిగులలోని కొమైన్సు వాల్మెటను రైలు సేవనులపై మే మన్నిగోళముల గురిపించితిమి.

విమాన విప్లవము.

నిన్నటిదినమున విమానపోరాటము విశేషముగ నుండెను. ఇరువదియొమ్మిదిపోరాటములు జరిగినవి. రెండు శత్రువిమానములు జర్మనీ సైన్య పంక్తులలో బడినవి. మా విమానము లన్నియు సురక్షితముగ మరలివచ్చి ఆంగ్లేయులు పుకటింపబడిరి.

శత్రు విమానశాల.

బాంబుల జేతములు.

లండను, ఏప్రిలు 25. — ఆదివారమునందు మా విమానములు మొదటికి యుద్ధమును శత్రు విమానశాలపై బాంబుల జేసినవి. చర్మకసానము లకటాలముగా నుండెను. బెల్జియనుల సహాయముతోడ నిదిమానములు సోమవారము నాడు మరల బాంబుల జేసినవి నాకాకాల్తోవ్యోధులు పుకటింపబడిరి.

జర్మను నౌకా విమానము మునుగుట.

లండను ఏప్రిలు 26. — జీబ్రాల్టర్ పరిసరమున ఆంగ్ల విమానము జర్మనీ నౌకావిమానము నొకదాని నుట్టడించి దానిని ముంచివేసెను.

పరాసువారి వ్యూహము.

పేరీసు ఏప్రిలు 26: — ఎముగు బుత్తరము భాగమున బుట్టినున్నవారు దక్షిణమునందు ఒకచిన్న అరణ్యమును బట్టుకొంటిమి ఆర్గోకులోని మాఫింగిడోను జర్మనీవారి స్థానము నొకదానిని పోర్డి పేరీసు యుద్ధమును 50 గజముల కంటకమును ధ్వంసమొనరించినది. జర్మనీయులు 285 గట్టకడ నొకమండగనిని బ్రేక్స్విర్ కాం మాఫింగిడోయును వీరి కాలదేకునకు చేరనిచ్చినవికావు. గని ప్రదేశపు దక్షిణ భాగమున మేము రక్షణ ఏర్పాటుల జేయుచుంటిమి ఇప్పుడు, మామి యర్పు జిల్లాలలోను 204 గట్టకడ ఫిరంగులు కాలబడినవి. మ్యానునది తూర్పుభాగమునను నొకవసంతును మూడు విలైప్రదేశమునైనన్ని ఫిరంగులు గాల్చితిమి. పదాదితల యుద్ధము మాత్రము జరుగలేదు. తొరయునలో బేరును విల్లక్సునకు ఆగ్నేయమునందు జర్మనీసేను మేవలము ప్రధాన స్థానమును నుట్టడించినది. కాని మేమానేనల నొడించి పారదోలితిమి. కొన్ని శత్రుసేన లీప్రదేశమున ఆన్యుటచ్చట మాపంక్తుల బొమ్మకొననది. దానిని వెంటనే తరమివేసితిమి. కొన్నిటి నుమ్మాలించితిమి. విమాన యుద్ధముల యందు చాలాను శత్రువిమానములు కేలగుల్పబడినవి. వీనిలో నొకటి పోకకు విమానము.

కాన్సాన్సటేషనుపై పరాసుమాన మొకటి బాంబులను జేసినది.

రష్యా

మా ర్శేల్సు యుద్ధ మురియొక సేనలు

మా ర్శేల్సు, ఏప్రిలు 26. — మురియొక రష్యా సేనయుటకు వచ్చినది.

సర్వీయ

సర్వీయను సైనికులు.

ఏథెన్స్ ఏప్రిలు 16. — ఈసైనికులకు తొలగిదేశమును జేర్చు నిమిత్తము గ్రీకు ఇనుపదాకుల నుపయోగింపవలసివచ్చినది మిత్రముందలి మిత్రములు కట్టుబట్టియున్నాడు. ఈవిషయమునుగూర్చి మంత్రదేవ సభ యాలోచించుచున్నది.

సింలా

యుద్ధతంత్రవాద.

సింలా. ఏప్రిలు 26. — నిన్నటి రోజున ఇండియాకుం త్రి రాజప్రతినిధి కిట్లు కంటివార్తను బాసెను.

బర్మందుదేశమున ఆయుధసాగుగిరింప తటస్థస్త్రక నాకాశమును ధరించిన జర్మను మాఫింగిడో యెత్తించెను. కూర్మకు ముంపబడినది. కూర్మకులోనును సర్కోజరు కేన్సెంటు మాన్యునుకాని కైదీలొకరు బడినది.

కాకట్టిను అరణ్య వాయవ్య భాగమున పరాసు సేనలు నడచి శత్రువుల రాకపోకలకంటకముల బొమ్మకొనెను. మా ర్మములోని స్థానములపై శత్రువుల త్రొక్కుగ ఫిరంగులు గాల్చిరి. మ్యానునది తూర్పుభాగమునను నొకవసంతును ఆఫ్టటప్పట ఫిరంగి యర్పుమును నరిగినది ప్రాన్సుకుండి తెలియవచ్చినది.

బెల్జియములోను ప్రేమనలా, సైనికస్థానములపై వరానువారి విమానములు బాంబులను జేసినవి.

తుండుగుల యుద్ధమున విమానపోరాటములు జరిగినవని ఆంగ్లేయులు తెలియపరచిరి.

ట్రెలిబాంకు వైపుకురా శత్రుసేను యెత్తించినవి కాని ఫలితము లేకపోయెను. ఆస్కాలానద్ద నింకను యుద్ధము జరుగుచున్నది రష్యాకు తెలియపరచిరి.

కొల్లిలానా వైదొడవిన శత్రుసేను ముట్టకులను జరిపినది గాని మేము వాటిని తిరిమివేసితిమి

ఇటెలివాదు పెల్లులోను ఉత్తరభాగమున వీడిగొని దక్షిణభాగమున శత్రువులొచ్చిన ముట్టకుల తొలగిగొట్టిరి.

మాను జిప్సెనిమానములు ఇంగ్లాండు తూర్పుజిల్లాలకు విచ్చేసి తగులబెట్టుకాంబులను కొన్నటిని నడవేసినది.

కొండాకు ఇరాంగిరి ఆక్రమించుకొంటిమి. జర్మనీ సేనలు పెంటులైలుజేత అభిముఖమై మరలి నగని జవరలు సృట్టుని పోర్టు జేసెను.

పార్లమెంటుసభ.

ప్రభువులసభ

మార్చి 16-6 తేది.

హిందూదేశములో జర్మను సరకులదిక్కుమతి.

వైడెన్ మాన్ ప్రభువు హిందూదేశములో జర్మనుసరకుల దిగుమతినగూర్చి ప్రశ్నించెను. కటస్దేశములనుండ జర్మను సరకులు హిందూదేశములోనికి వచ్చుచున్నవనియు, అట్లురాకుండ నెరపట్టు చేయుట మనవియు హిందూదేశవర్తకసంఘములు కోరుచున్నవి.

ఇన్స్ట్రక్ట్ ప్రభువుగారు - వైడెన్ మాన్ ప్రభువుగారు ఎచ్చటెచ్చట ఇట్టి దిగుమతులు అనుమత్యవో స్పష్టముగా జెప్పలేదు. ఎచ్చటెచ్చట దిగుమతులగుచున్నవో తెలిసినయెడల విచారణచేసి తెలిసికొనుచుగాని ఊహకమాటలాడిన సేమియు ప్రయోజనములేదు. జర్మనుసరకుల దిగుమతి విషయమై పరిపాలకు లెక్కనరద్ద తీసికొనుచు. శత్రుదేశములకు ప్రకృతుండు లెటస్దేశములలో వస్తువులను సరకులను తనకి చేయుకదావలసి నయిమియును కచ్చును. సరకులు హిందూదేశమునకు వచ్చిన వెనుక కచ్చులుకాదు వారిని వాగుగా బరికరించెదను. తటస్దేశమున కనికిదానిని “రద్దీఫీకేలు” ఉన్నను, సంకయాస్వదమైయున్నయెడల వానిని నిరాకరించుటకు కచ్చులుకాదు వారి కధికారముగలదు. సంకయాస్వదమైన సరకులను దొరతనమువారు స్వాధీను చేసికొనుటకు గూర్చి కాన నడకలో నొకటిర్యాయము కచ్చులలో నుపపాదించుచును. సరకులను దెప్పించుకొనుచున్న కంపెనీ చేతుల నొక పుస్తకము నందు ప్రాసీకొని దొరతనమువారు వారి నొక వర్తకము చేయుటకు నట్లు చేయుచును.

వైడెన్ మాన్ గారు ఇన్స్ట్రక్టు గారిని నమస్కరించి సాధ్యమైకంటిముట్టుకు నడవకమును దెత్తుచు చెప్పిరి.

కామన్సు సభ.

గ్రీనాల్ గారు-పుక్కి - తెల్లవాగు కానికాని విరోధా యుద్ధమునందు ఆంగ్లపుభక్త్యమునా ఉపయోగించుచున్న విషయమై యువై టెంట్టేట్సు ప్రభుత్వమువారికిని, ఆంగ్ల పుభక్త్యమువారికి వాదములు జలుగుచున్నవా? విరోధాయుకు తెల్లవాగు కానికాని ఆంగ్లపుభక్త్యమునా ఉపయోగించు గూడదని ఆమెకాన్సాటెంట్ట్రోప్రకటించుచు చెప్పబడి యున్నది.

సర్ ఎవ్వుర్ గ్రీనాల్-జవాబు లేదు.

కెం పోటేరు యూ యుద్ధరంగము.

మార్చి 21వ తేది.

సర్. ఎడ్విన్ కార్నెల్ బాబుగారు- హౌసు కార్య దర్శి గారు ఒక వర్గాయము పుక్కిలిరిగివచ్చును మొదటే మిమాకంగమున గావనినంటి వైద్యమును బంపుచున్నవని బ్రతుకుతే మిచ్చిరి. కుట్రో ఆమరామొద్ద జవరలో టెన్సెండు గానున్నవోటు కొన్నిమానవలకలకు ఉట్టడింపబడినది. గాను సకాలమున జవరలో విల్లురు గారికి వైద్యన మోములు జేయలేక పోయి ఇదెట్లు జరిగెను.

లామెడ్ బార్లీ గారు- యుద్ధరంగమున సోమముపువారికి విశ్రాంతి నియ్యుటకు తొమ్మిదివైద్యుల కనేకులు సకాలమున దెప్పించుచున్నాడు. ఇంకను మింపిది మేమేమియు ప్రభుత్వమున దెప్పలేదు.

విమానములొక్కము - మెనపాటేమి గూ సమస్య సాధారణ వైద్యవిషయముగా విచారించుచురా? లేక ఇండియా ఆఫీసువోయిరను విచారించుచురా?

లామెడ్ బార్లీ గారు- వారి విషయమైయాలోచింపవలెను.

మూట్ ముట్టడి.

సర్. ఎడ్విన్ కార్నెల్ బాబుగారు- కుట్రో ఆమరామొద్ద యెంత కాలముకలకజటిగిరి? జవరలు టెన్సెండు గారి క్రిందనున్నవెంటల ఆకోగ్య విషయ మెట్లున్నది? దెబ్బలు కలిగినవారిస్థితి యెట్లున్నది.

లామెడ్ బార్లీ గారు- టెన్సెండు గారి సేన 1916 సంవత్సరము డిసెంబరు 8వ తేది కుట్రో ఆమరామొద్ద బడి. 9, 10, 11 తేదీలను శత్రువులొస్తలము నుటల స్వాధీనము చేసి కోరం జూచిరి. కాని కటిమిజేయబడింది. అప్పటి నుండి మొటెన్సెండు గారి సేనలు శత్రువులనుట్టడించుచున్నవి. 4వ పటిక్కి విషయమున మాకేమియు వృత్తాంతమురాతేదు.

మాల్యాముగారు- మెనపాటేమియా రంగము, మెడిటరేనియన్ రంగము పుక్కురి మొకరి విచారణ కింద నున్నవి. ఇండియా ఆఫీసా, యుద్ధపు ఆఫీసా?

టెన్సెండు గారు- కొంతకాలము క్రిందట ఈరంగముల విచారణ యుద్ధపు ఆఫీసుకు ఇచ్చి వేయబడినది.

సర్ బాన్ బార్లీ గారు- యుద్ధరంగమునుండి బెల్గావి స్థానపు సహాయము మోరేమియులేక కాంటియెన్సు గా? కీలక్ భాను గాడును, లాన్ బెల్గావి గాడును మెనపాటేమియా యుద్ధరంగమున నుపయోగించుటకు ఒంటెదళమును కపివారా? చెంబరెక్ గారు- బెల్గావి స్థానపు సహాయము యుద్ధరంగమునండి విశేష మేమియు జటిగియుండలేదు. సరి మాట్టలచుందుకు బాతులవాడు పెమ్మడిగా నున్నాడు. కీలు భానుగాడును శర్మలకును, లాన్ బెల్గావి గోముగాడును 2 వేల ఒంటెదళమును జేర్చిరి. వీనిలో గొంతభాగము మెనపాటేమియా రంగముకు వచ్చును. రాజర్ కి పూరితమును నీసనాయ్యమును బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకు కృతజ్ఞతతో నందుకొనిరి.

సామ్యముగారు తమకు దెలిసి తెలియని యొకక కంపెనీ వారికి 25 లక్షలంక బగీలు ఫిలదెల్పియును బంపుటకు అక్షజ్ఞతగా యుద్ధసమయమున వర్తకకాఖ వారు సమ్మతించిరి. ఎందుకు సమ్మతించిరి? మన సేనలూ కుచేయుచుండి కంపెనీ కొంత కాలము క్రిందట ఇట్టి సమ్మతికొరగా, ఈయనడి యుండలేదని వర్తకకాఖ వారికి జ్ఞాపకమున్నదా? సల్లమందువర్తకము నిషేధించబడింది గదా?

బ్రిడ్జిఫుగారు- మిగిలెన్సెట్టి లక్షలంక హిందూదేశమున కందడిల్లనుండు. అదికావలసింత దొరకుచున్నది. రెండవారి సమ్మతి ఈయనలెదనచెప్పిన సల్లమందు పారకీకదేశపు సల్లమందు హిందూదేశపు సల్లమందుకంటె పారకీకదేశపు సల్లమందు ప్రకృష్టమైనది కనుక, దీనిని ప్రకటించుచున్న కట్టుబట్టుకలు చేయబడినవి. ఈ మేళపు పట్టిపులు తగ్గించి విషయమై పరమపరివిగా దొరకనవచ్చు దానినింపబడును.

మార్చి 22.

కామన్సు సభ.

ఈజిప్టుదేశమున సమరము.

గొనాల్లు చుక్కెయిలుగారు - ఈజిప్టు సమరమును గూర్చి వృత్తాంతముల నెప్పుడు పురురుచుదురు?

టెన్సెండు గారు - దీనివిషయమై కచ్చులు ఏము గారికి ఫిబ్రవరి 22-న తారీఖున జవాబు చెప్పబడింది. దానిని కాదు కొనవలెను.

మెక్క్లెయిలుగారు - ఆజనాజేదో ఇప్పుడు చెప్పుచురా?

టెన్సెండు గారు - దాని మానుకొనిన వాగుండు నని చెప్పెదను.

ఈజిప్టుసమరము విషయమై కొన్నికొన్ని వృత్తాంతములు పురురుంక బడుచుండినవి. ఇంతకంటె నేనెక్కువ చెప్పజాలను.

కచ్చులు ఏము గారు - లండను గట్టులో ఈ వృత్తాంతముల పురురుండు వాలోచించుచు మీరప్పుడు చెప్పలేదా? ఏమైనా పురురుంకబడినదా?

టెన్సెండు గారు - అది సాన్యముకాదని నా అభిప్రాయము.

కచ్చులు ఏము గారు - ఎందుకులక?

టెన్సెండు గారు - కొన్నికొన్ని మంది కాకణముల కలక.

కామన్సు సభ

మార్చి 23: -

మెక్ గా గారు, హిందూదేశము ఆధికనంపకును గూర్చి పరిశోధనలు చేయుటకు, దాని వృద్ధిచేయుటకు ఒక కమిషనును స్థాపించుచురా? స్థాపించియెడల దానియందలి సభ్యుల జేర్చుట జిప్సెండు?

చేంబరెక్ గారు - హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు కాలో నేకీధరించి పొరకొని కాఖి వైద్యిని పుచ్చుచుండుటకు ఒక కమిషనును స్థాపించు దీర్ఘాంశం. ఛాంతీను భూగర్భ సరిశోధన సహాయకర్తయందు సర్ థామస్ హోలంకు ఈ కమిషనుకు అధ్యక్షుడుగా నుండును. ఇతర సభ్యులు మేల్ల వారు దెలియవు. కమిషను ఇంకను పూర్తిగా ఏర్పడలేదు.

విషయానుక్రమణిక.	
ప్రథమ ఆంధ్రసాహిత్య చరిత్ర	2
ఆంధ్రసాహిత్య పరిచయము	3
విశేష తంత్రము	4-5
ఆంధ్రసాహిత్యము.	
ఆంధ్రోద్యమము	6
విజ్ఞానము	7
ఇంగ్లీషు తంత్రము	8,9,10,11,12
విశేషములందరి విశేషములు	13
విశేషములందరి విశేషములు	14
ఆంధ్రోద్యమము చరిత్రము, విశేషములు	15

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 27-వ తేది

గురువారము.

ఆంధ్రోద్యమము.

శ్రీ. పద్మావతికావ్యముల కేవలము చరిత్రము.

అమరావతికావ్యముల కేవలము చరిత్రము.

ఆంధ్రోద్యమము మూలములు ఏకాగ్రమునకు రెండు సాధనములు గలవు. భావములు కర్మములు. మానవ వికాసమునకు ప్రధాన సాధనములు భావములు కర్మములు యను ధర్మసంబంధము జనులకు సహజముగ గలుగుచుండును. సంబంధమున వృత్తి లోకానుభవమువలన సకల జనులకు గలుగుచున్నది. లోకానుభవమునకు భావములు కార్యములు సహకారులు. మనోనిశ్చయము కార్యదీక్షకును, కార్యదీక్ష భావవ్యాపనమునకును సాధనములు. సంకల్పము స్థిరపడినపుడు భావము బలపడును. భావము బలపడినపుడు కార్యోత్సాహము జనించును. కార్యోత్సాహ మేర్పడినపుడు క్రియాశీలమున భావములు ఫలవంతములగును. ఈ క్రమవిధానము సామాన్యపు పనులందును మహావాద్యములందును కనుపించుచుండును. కార్యసిద్ధికి సంకల్పచామర్యము లేకుండుట ముఖ్యమైన యావంకము. ప్రజలయందు తలచిన పనిని తలచినటులు చేయగలవారు లక్ష కొక రుండుట దుర్లభము. చెప్పినదానిని త్రికరణశుద్ధిగ నమ్మువారు కొందరు మాత్రముందురు. సభాసభలందు దొక రచినదానిని సభ్యులందరూమోదించుట యాచారమైనది. చెప్పినవారి భావమునైనను సంతోషముగ గ్రహించి యంగీకరిము నొసంగిని నమ్ముటయును సాధ్యముగాదు. ప్రజలకు నమ్మి చేయవలసిన విషయంబులందు ప్రజలకు భావవికసనము గలుగనపుడు కార్యసిద్ధి గలుగునని యెంచుట బుద్ధిహీనద్యము.

మహావాద్యములసిద్ధి ప్రజాభీష్టమై యున్నది. ఒక కోకిలారావము వసంతకాలశోభను దెలుపజూచును. సురుచిర కల్పవంశము వసంత ప్రభావమును నిరూపింపనేరవు. ప్రకృతియంతయును సూర్యోజ్జ్వలమయంబై శోభాయమానంబై ప్రభావభాసితంబై నపుడు వసంతశోభ వసంత

ప్రభావము వసంత విలాసము అన్నిదిశలందును ప్రత్యక్షమై హృదయాహ్లాదకరంబై తేజోవంతంబగును. సకల జన హృదయాహ్లాదకరంబులైన విషయంబులు భావవికసితంబులై కార్యరూపమును ధరించుచున్నవి. ఈ క్రమవిధానము సకల సదుద్యమంబులకును అనువర్తించుచున్నది.

ఆంధ్రోద్యమ భావ చాంద్రదేశమునందు యించిన దనుట కాంద్రదేశమునందు స్థాపితములైన భిన్న సంస్థాపనలు నిదర్శనములు. స్వల్ప ప్రవాహంబుల సంయోగమువలన మహానదు లేర్పడి విధమున చాంద్రదేశమునందలి భిన్నములైన సంస్థాపనల చేరికవలనను మహాత్మరంబైన చాంద్రమహాసభ క్రమ వికాసమును బొందుచున్నది. ఆంధ్రదేశమునందు వ్యాప్తంబులైన సకల సంస్థాపనల క్రమ వికాసము ఆంధ్రోద్యమము యొక్క క్రమ వికాసమునకు సాధనము. లోగడ ప్రారబ్ధమైన సంస్థాపనలు సన్నగిలు చున్నపుడు మహాద్యమము వర్ధిలునని నమ్ముట యవివేకము. ఆంధ్రోద్యమమునకు పరమావధి ఆంధ్రవ్యక్తి వికాసము. ఆంధ్రవ్యక్తి వికాసమున కాంద్రదేశ నందు గల విద్యాలయములు, సమాజములు, సభలు, భాండారములు, పత్రికలు మొదలగు సకల విధములైన సంస్థాపనలు మూలబీజములై ఆంధ్రోద్యమమునందు కేంద్రీకృతములైనవి. ఆ బీజములను పోషించి పెంచుటకు బడులు నూతనోద్యమములకై ప్రయత్నించుటవలన ప్రయోజనము గలుగనేరదు.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల ఆంధ్రదేశోద్ధరణమునకై స్థాపితములైన సంస్థాపనలలో నుత్తమమైనదియై యున్నది.

ఈ సంస్థాపనను ఆంధ్రులును సాంద్రేతరులును సదభిమానభరితులై కొనియాడుచున్నారు. కాని చాంద్రదేశమునందలి సంస్థాపనకు దగిన పోషణము లేకను ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల వృద్ధిని బొందుట లేదని తెలియుచున్నది. స్వార్థత్వముగ పరాయణులైన విద్యాలయములు స్వల్పవేతనమును గైకొని సేవను చేయుచున్నారు. కోవల్లి మానుమంతరావు సంతతులు గారు ఎమ్. ఏ. లి. ఎల్. పరీక్షలయందు కృతార్థులయ్యును దేశసేవా పరాయణులై చాంద్రజాతీయ కళాశాలకు సేవను చేయుచున్నారు. స్థాపితమైన జాతీయకళాశాల పోషణము లేకను సన్నగిలుచుండగ గురుకులాశ్రమమును ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయమును స్థాపించి వలయునని యాతురత పడుచు కొద్దియై గొప్పయై పవని జేయుచున్న చారలను నిరుత్సాహ పరచుచు నందించెడివారి వివేకము నేమని వర్ణించ వలయును. ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాలకు సుస్థిరమైన పోషణము గలిగినపిదపగురుకులాశ్రమమును స్థాపించుట యుచితముగాని సకల సంస్థలను దుర్బలస్థితియందుంచి నిరుపయోగములుగ జేయుట యుచితముగాదు. ఈభావమె ఇతర సంస్థలకును నన్వయించు చున్నది. విద్యా శిక్షణచునకును పుస్తకముల ప్రచారమునకును భాండారముల స్థాపనమునకును, సంస్కరణముల నిర్వహణమునకును స్వార్థత్వములైన కార్య పరతంత్రములు గావలసి యున్నాయి. ఆ సంస్థల

పోషణమునకై విశేషమైన ద్రవ్యము గావలసి యున్నది. ప్రజలు ధన సహాయమును జేసి యును ప్రాజ్ఞులు సేవావ్రతమును బూరియును ప్రస్తుతముగల సంస్థలను రక్షించి సేవించుట వివేకము ధర్మము. కొందరాధర్మమును మరచి రంధ్రాన్వేషణమును జేయ గడంగుచున్నారు. ఈ మార్గావలంబనము కేవలము మమకారాహంకారముల నాశ్రయించునదిగాని త్యాగము నాశ్రయించునది కాదు. నాయకులు ఏమియును చేయక నిద్రించుచున్నారని పోలీసులు చేయుటకంటెను తులనాడుటకంటెను చేసినదానిని గ్రహించుట యును తాము చేయుటయును జేశారాధన జీవనమునకు సన్మార్గముగ నుండును. ప్రతి ఆంధ్రుడును ఆంధ్రోద్యమమును నమ్మి దేశ సేవను జేయుటకు బూనుకొనవలయును. ఇతరుల నాడే పించుటకంటెను చేయగల దానిని స్వయముగ జేయువారు దేశారాధకులకు మార్గదర్శకులై ఆంధ్రోద్యమ ప్రాప్తికి సహాయభూతులు గాగలరు. వ్యవసాయ పరాయణులు గానివారి మనోవృత్తి నానావిధముల ప్రసించుచు కార్యసాధన మనుకూలముగ నుండదు. వ్యవసాయ పరాయణుల చిత్తవృత్తి కార్యసాధనమునకు జాలి యుండును. ఆంధ్రోద్యమ భావమును భావవ్యాపనమునకు దగినరీతిని కార్యదీక్షను బూరి యాంద్రమాతను సేవించి ప్రేమించి స్వధర్మమును నిర్వహించుటకు బూనుకొనుట సమ జనము.

ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తు—కార్యనివేదనము.

ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తువారి రాక్షసనామ సంవత్సర కార్యనివేదనమును బట్టి పరిషత్తునందు సభ్యులు తగ్గియుండుట కానవచ్చు చున్నది. సంవత్సరారంభమున 174 గు యుండినవారు సంవత్సరాంతమునకు 136 గు రైనారు. సాహిత్య పరిషత్తు త్రికా చందాదారుల యభివృద్ధియు మిక్కిలి మందముగానే యున్నది. ప్రాత చందాదారులు 74 గురును సంవత్సరమున క్రొత్తగా చేరినవారు 37 గురునని నివేషకమున కానవచ్చు చున్నది. మొత్తము 111 గురు. సభ్యులకు గూడ పత్రిక వంపబడు చున్నది కావున 247 గురు పత్రికను కొను వారుండున ట్లెంచదగి యున్నది. చక్కని మాడ పత్రిక యాంధ్రమున మరిముక్కటి లేనికాలము ననే చందాదారు లీ పత్రిక కింత స్వల్పసంఖ్యాకులుండుట విచారణీయము. పరిషత్తుభి వర్పకి యై జేడ్లయ్యును ఆ సభవాస చేయుమూడు పనులలో పత్రికా ప్రకటనము లిఖిత గ్రంథ సంపాదనము తరువాత ముఖ్యముగా నడుచు చుండియు ఈ విధ దీనఫలము కానవచ్చు చుండుట కార్యనిర్వాహకులకు కీర్తిరహితము కాదు. తగిన యాలోచన చేసి వారు పత్రికను జారంజిక మొనర్చి జాతురుగాక యని కోరుచున్నాము. పరిషత్తుభి వారు సేకరించిన గ్రంథములలో రామదాసకవికృతముగ నే కళిదాసగర మాహాత్మ్యమున్నదని వ్రాయబడి యున్నది. ఏక శిలా నగరము వరంగల్లా బంటి మిట్టగూ యను చర్మ జరుగు సీకాలమున సీగ్రంథ మొకవేళ మిక్కిలి యుపయోగకారియైనను కానవచ్చును. పరిషత్తుభి వారు ఈవిషయమును కార్యనివేదకములో సూచించి యుండినయెడల నివేదకముగడవట వారు గ్రంథకర్తలకు నిచ్చిన హెచ్చరికకంటె నెక్కువ సమయోచితంబుగ నుండియుండును. పరిషత్తుభి వారు కడచిన సంవత్సరమున లిఖిత గ్రంథములు 735 సంపాదించి మొత్తము 3850 కాగా ఇక ప్రతులు సంపాదించ నవసరము లేదని తీర్మానించినారు.

ఈ వేలకొలది ప్రతులలో ఏయేగ్రంథముల ప్రతులే ఎన్నేసి కలవో వివరించి అసలుగ్రంథములన్ని దొరకినవో జాబితాచేసి ఇందులో ఇదివరకు లోకమునకు తెలిసియుండు గ్రంథముల ప్రతులేవియేని వచ్చినవో ఏవియేని రాతేదో యాలోచించి కవివత్సభవారు పై తీర్మానము చేసియుండినయెడల అది చక్కని తీర్మానమే యని చెప్పవచ్చును. 3000 పుస్తకములకు అకారాదిపట్టిక సిద్ధమయినది. కాని విషయానుసారపట్టిక ఇంకను సిద్ధముకావలసియున్నది. 1915వ సంవత్సరము నవంబరు మాసమునుండి ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు వారు నిఘంటువు వ్రాయించ నారంభించినారనియు మఖ్యసంపాదకులగు వేదము వెంకటరాయ శాస్త్రిగారు 100 పదములను ముచ్చునకు వ్రాసి యచ్చుకిచ్చినారనియు వినుటకు సంతసించుచున్నాము. ఇది కవి వత్సరముగా జరుగునని నమ్ముచున్నాము. కాని శాస్త్రులవాడికి నియ్యబడిన సాహిత్యముల జేతములనుబట్టి చూడగా సాహిత్యములలో నొక్కరును శాస్త్రులవాడికి రెండవవారు కనిచేయ గలవా రున్నట్లు తోచదు. ఇది నిజమే యైనచో శాస్త్రులవా రెంతటి సహృదైనను వారి యొక్కరినే నిఘంటు నిర్మాణమునకు నియమించుట అనవసరభారము వారిపై వైచుట యటుండ సకాల కార్య నిర్వహణ మునకును నిఘంటువు యొక్క పరిపూర్ణత్వమునకును నత సహకారి కాదేమోయను శంక పొడముచున్నది. కార్య నిర్వాహకు లీ విషయము నాలోచింతురు గాక యని కోరుచున్నాము. కవివత్సభవారి ఆయవ్యయజలు రు 11,682-15-6 లు రు 11,621-10-2 లుగ నిర్ణయించుచున్నవి. నిలువ బహుస్వల్పముగా ముండుటను గనినవారికి ఎంత వ్యయమైనదను నబ్బరము చూపట్లు చున్నను వ్యయములో శ్యాంకుకు పంపించినది అను మొత్తము రు 5,934-10-1 లుండుటచే ఈ వ్యయము వివరీతము. కాతే దనుట వెంటనే తెలిసిపోవు చున్నది. నిజముగా వ్యయమైన యెనువేల చిల్లరలో నిఘంటు వ్యయములు రు 1,835-8-0 లును, పత్రికవ్యయము రు 629-15-0 లును, జీతములు రు 1,178-6-0 లును, పుస్తక భాండాగార వ్యయములు రు 909-15-2 లును పేర్కొనదగినవి కలవు. మొత్తముమీద కవివత్సభవారి యాంక్షిణితి బాగున్నను నైదుసంవత్సరములయ్యును పోషకులలో గొందరింత దనుక నేమాత్రము నీయలేదని చెప్పవలసి వచ్చినందులకు జింతిలు చున్నారము అని కార్యదర్శులు మొరపెట్ట నవసరము కలిగియుండుట మాత్రము తోచనీయదు. కవివత్సభవారి కార్యనివేదికమున నొక గొప్ప పొరబాటు జరిగియుండుట సంతాపకరము. కార్యనిర్వాహకసభ యను శీర్షికక్రిందదివాక బహదరులు ట్లూరి ఆదినారాయణయ్యగారును గురుబాబ్ అప్పారావు గారును స్వగ్రంథగుటచే వారికి మారుగానితరుల నియమించువలసి యున్నదియను ప్రాయశు దానిపైననే సానుభూతి వాక్యములు ప్రకటించుతరి దివాకబహదరు ముట్లూరి ఆదినారాయణయ్యగారు, ఆకొండి వ్యాస మూర్తి శాస్త్రిగారు, శొంఠి భద్రాద్రిరామశాస్త్రిగారు విరుముగరును గతించుటచే కవివత్సభ కేకాయాంధ్రలోకమునకు గూడ తోటువాటిల్లినది అని గురుబాబ్. అప్పారావుగారి వేరును వదలిపెట్టుట ఎట్లు సభవించి యుండునను గర్హించదగి యున్నది. పొరబాటును కార్యనిర్వాహకులు గమనించి నవరించుటను సకాలమున ప్రకటించి కవివత్సభ గౌరవమును నిలువజెల్పుదురుగాక యని వివ్వసించుచున్నాము.

ఆంగ్లరాజ్యాంగసభ-రహస్యచర్య!

ఆంగ్లనైతిక నేనావిషయమున శాంగ్లభూమిలోని రాజ్యాంగసభవారు రహస్యచర్య చేయవలసినవైనది. ఇట్టి రహస్యచర్యలైన స్వతంత్రవిమర్శకు నలవాటుపడిన యాంగ్లప్రతిభలు యద్ధమే యని యైన నాలోచింపక భాదించుచున్నవి. మహానందిగ్రహయమున నూర్గున నూరువిధముల బహిరంగముగా జర్పించుటకంటె నొకమితితో కొంత సంభవితచర్యతోనే తనిది పొంగుట చివేకము. ఆంగ్లరాజ్యాంగసభవారి కార్యములూర్తిగా రహస్యమనుటకును రాదు. రహస్యచర్యలతో లేలిన సారాంశమును మంత్రిమండలివారు ప్రకటించియే యున్నాడు. ఆప్రకటన కుహాధారముగా ఆస్పిత్రిమహావ్యయము పత్రిక మాటలు గమనింపదగి యున్నవి. ఇతర వనరుల క త్యంతము కావలసిన వారి నత్రే యుంచి నైతికనీతరు మతముల నేరవలసినవైనందున తగిన నైతికప్రత్తియమున కెంతబలము కావలయునో అంత బలము సమకూర లేదు. క్లిష్టకాలమైపోయినట్లయితల కొలువులో నుంచుకొనుటచేతను, స్థానికబలముల నిరస్యనహరములకు వినియోగించుటచేతను, ఇతరవృత్తులకై ఏర్పడినవారి అచ్చటి కాలబదిమితి యెహయినతోడనే నైతికదృక్పథమునకు తీసికొనుటచేతను, కడచిన ఆగస్టు 15వ తేదికి 18 ఏడ్లుండి నవారిని, నైతికబలము తేల్చుకొనుటచేతను, యుండునకు ఆంగ్ల కార్యనిర్వాహము బలముల సంఖ్యలకు పెంచునట్లు రు! నిర్బంధనైతిక నేన నిర్బంధే యువక్రమించుట లేదు. మేనెల 27వ తేదీవరకును దివాహితులై ఇదివరకు నేవకు రాకయుండు వారు ఏవిటియు చేయియెడల నిర్బంధపద్ధతి యవలంబించ బడును. రెండులక్షలు బలము చేతుకరకు నిర్బంధపద్ధతి తప్ప జాలదు. ఇదియంతయు బాగుగ నే యున్నది. మంత్రిమండలి కనవన రాంధోళన రాకుండ ఆస్పిత్రిమహావ్యయము దురయొక్కసారి తప్పించినాడు. కాని అతడు సంఖ్యలు చాలలేదని చెప్పటలో ఆధిశేషములయొక్కము హైందవభూమియొక్కము సాహిత్యమును చేర్చినందుచాలలేదని గాదు. హైందవత్వమై యో పర్యాయము లిప్పటికి మొరపెట్టుకొనియే యున్నారమును గావలసినంత జరబల యున్నది. క్రమంతుల తగిన శిక్షణ నిచ్చి యువయోగించుకొనవచ్చు నని మేము వ్రాసి వ్రాసి దిగి యున్నాము. నిర్బంధనేన కొంతవచ్చి యంతరుల రాజీనామాలకు మంత్రిమండలి దిచ్చియున్నను నై ననుభవించుచు గాని హైందవభూమిలో విచ్చివై నైతికములను గూడ నిర్బంధము చేయ దని మంత్రిమండలి లాలోచించుచుండుట మాత్రము మాకు తృప్తికరముగా దోచలేదు. దురయొక వ్యాయమునాలోచింతురుగాక యని కోరుచున్నాము. సామాన్యజ్ఞానము నెంచి ప్రార్థించుచున్నాము.

చిల్లర పోరాటములు.

యద్ధప్రక్రియలో చిల్లరపోరాటములు పిక్చోకర్యాయమును నిఖ్యముగా గమనింపదగినవి యగుచున్నవి. వానిని ను పయోగించుకొనుటకును ఎదిరితో నిండు యద్ధమున నిలుచుట చివేకము గాదని యెంచియు తప్పక నూచితిమగుట సహజము. ఆంగ్లనా కాబలమునకు జర్పిననాకాబలము దీటు కాకాల దనుటకు గుర్తించియే బరమహర్షి జర్పనీకిని ఇంగ్లండునకు ను యద్ధ మగునెడల జర్పనీ చిల్లరపోరాటములచే ఆంగ్లభూమియొక్క బలమును కొద్దికొద్దిగా తరిగించి తనబలముతో న మాన మగువరకును వేది కాని బలముపోరాటమునకు దిగరాదని 1911వ సంవత్సరముననే ప్రానియించెను. ఆనెచో న నానంది పాటుకనుటకై జర్పనీ ఈ 20మాసములలో నవ్వుడప్పుడు తలయెత్త జూచినది గాని ఫలము లేకపోయెను. గొప్పయెత్తికటి నేయుటయు అది సాగదని తోచివచ్చుచు చిల్లరపోరాటమునకు నిలుటయు జర్పనీ యలంబించిన పద్ధతియై నది. నవ్వుకడ కొంచె మించుమించుగా కనాజను చుయినం దన నివ్వుకు మరల జర్పనీ చిల్లరపోరాటమును తలపెట్టినది. జర్పనీ క్రూరుజనులు, డిప్లొమ్యాటు ఇంగ్లండు తూర్పుతీరమునకు బోయి మొన్నటిదినును గుండు వైచికట. నవ్వుమెంతో కలుగజేయక నుండి ఇదివర నీమేషముల లోపల ఆంగ్లనా కా బలము వానిని వెన్నెంటి తిమివైచింది. కెప్పెలిలకు దాడికిని ఇట్టి గతియే జట్టినది. వీనికి సంబంధించియో సంబంధించకయో మాయజాకాలన ద్ద కంటారా కాటియాలకు నుధ్యన కాన వచ్చిన తువ్విబలమును వెతుకకు తిమివేయబడినది. ఇదియొ పెంతో బలమని కర్ణించుటకు ఏములేదు. అయినను ఈ ప్రాంతియందు మిత్రిమండలివారు బహు జాగరూకులయి యున్నారనుటకు ఇటీవల ఈసభకు ప్రజల రాకపోకలకుగాను చేసిన నియమములే సాక్ష్యములయ్యున్నవి. ఇట్టి చిల్లరపోరాట

ములో మిత్రిమండలి బలము తగ్గవలదు. బరహర్షి యైనను ఇట్టి చిల్లరపోరాటమును తలపెట్టి యుండదు. కత్తువునకు స్వల్ప నవ్వుమైనను సర్దుకొనుటకు విరామ మియ్యక నిరంతరము తిన్ని తిన్ని నవ్వుమును కర్ణించుచు వాని మొత్తము మహా నవ్వు మగుటలు చేయుటయే యాత దాలోచించినపద్ధతి. ఆలోచనకును ఆచరణకును మధ్యన సంతరాయములకు లెక్కలేదుకదా!

మహమ్మదీయ మతము-ఆంగ్లవిద్య.

పునహాలో నిన్నటిదినము మహమ్మదీయమతగురువుల సమావేశము జరిగెను. అందులో గొందరు చక్కగా శాంగ్లేయ విద్య నభ్యసించినవారు ఉపన్యసించిరి. ఫెర్నెసుడుకా కాలలో ని పొిఫెసురు గా లొక్కరు యా. 2,000 లు మతవిద్యా వ్యాసకులై తుమని తెలియజేసిరి. ఈ సగరమునకు జేసిన మోలాన కబ్బున్నవారుగాను మహమ్మదీయమతవిద్య కరట్టి నేరువలసిన దని చెప్పుచు అందుతోగూడ శాంగ్లేయవిద్యాభ్యాసమును నవసర మని నక్కాజేంచిరి. మతవిద్యప్రాచుభ్యముచున మహమ్మదీయసోదరుల కెల్లపును నుండినదియే గాని పాశ్చాత్యవికాస మా మతవిద్యావికాసమున కనవరమను నూతనా శయము వాటికి కలిగియుండుట మిక్కిలి ప్రశంసనీయము. మన యెల్ల సంఘములను తమప్రత్యేకత్వముననే ఆధారముచేసికొని యుండక నూతనవికాసముతో సమన్వయము చేసి కృత్రిత్వమును నిలుపుకొన జూచుచుండుట నేటిగుణం బగుచుండుటకు సంతసించుచున్నాము.

విదేశగమనము.

బొంబయిప్రభుత్వమునా లోక కొత్తము త్రవవును ప్రకటించి యున్నాడు. హైందవభూమిని వదలి బయటికి పో నెంచువా రెవ్వరైన నుర్రెయి రహదారిచీటి లేనంత బొంబయి, కరాచీనుండి గాని కాథియవాడులేవులకండి గాని ప్రయాణము చేయకూడదట! గాన యెవ్వరైన నుర్రెయి రహదారి చీటిను బాల్సనునా జరిగియుండుట ప్రయాణికుల పోవుతావు, తావులను అచీటిమీద ప్రాని దివ్యప్రయాణమునకే చీటి యయ్యబడునట. ఫ్రెంచి, ఇటాలియనుభూమిలకు పో గోరువాడు ఆరాజ్యముల కన్నలునుండి అంగా అధికార ప్రతినిధినుండి చీటి పొందవలెనట! ఈ నిర్బంధము లెల్లము ప్రయాణికుల కష్టముగా నుండకమాన్దు. అయినను యద్ధకాలము గావున మాత్ర మాటాడక భరించుట వ్యాయము.

ఆంధ్రమహా సభ.

కార్యదర్శులకు విన్నపము

భో. శట్టాభిషేకారాయణ్య, కా. కాశ్యోకరావు, లో. సీతారామరావు, ము. కృష్ణారావు, చి. నుందరాయణ్య ఆ. నారాయణరావు, కత్తరా శ్రీరామశాస్త్రి, కొండల్లి, శ్రీరామచంద్రారావు, చెరుకువాడ. నరసింహారావు, వా. నుట్రమ్మయ్యం, చు. వేంకట నరసింహయ్య, పింగళి శంకయ్య, కల్లూరి. నూర్యనారాయణరావు, చిల్లరగె. శ్రీనివాసరావు, గార్లీ క్రింది జాబులు చతుర్థాంధ్రమహాసభ సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల కార్యదర్శుల యెంచువలె పంపించి.

ఇదివరలో తాము ఆంధ్రసభ 8 వ మే జేదని మధ్యాహ్నం 1 గంటకు ప్రారంభమగునని ప్రకటించియున్నాము. మధ్యాహ్నం 1 గంటకు సమావేశమగుచే ఆరోజుకమున వ్యధాయకుడు. తనవారి రెండురోజులలో తీర్మాన చర్య తొందరగా జరుగవలసియుండును.

మరియు ఇదివరకు సభలన్నియు ఉదయమున ప్రారంభమయినవి. ప్రాతఃకాలమున స్నాన ముచరించి సుకీర్తన జరిపి, మం శాసనములలో సభం ప్రారంభించుట యందుండెడి యుత్సాహము, ఆ జేతలు, యుక్తత, మధ్యాహ్నము కడుపునిండ భోజనముచేసి, వేసవి ఉదయలో ముగిసిపోట్లు వదులు నభజనపుటయుండుండ నేరను.

ఇంక మేలుమయిలో రాదగినవారి సౌకర్యమును యోచించవలసి యున్నుమాట ఒకటున్నది. కట్టమునుండి రచ్చువారికే మేలుమయియూరు కర్తాయును. తక్కినవారి కం గందరకు ఆవశ్యకములేదు. నెల్లూరువారుమాడ పూర్వదినము మధ్యాహ్నం 1 గంటకు బయలుదేరి కాకివాడ నులభముగ కెల్లవారునరకి రాగలరు. దత్తమండలములవారు వారికోర్టుల ఏలేలో మాసములోనే మూసివేయుటచే ఒక రోజుయందుగ రాగలరు. వెయ్యిమంది వచ్చియుండ కొద్దివారిరాకకై కొకా సంతయు కృత్యపరువలసియుండుట అవాంఛనీయము. కావున ఉదయముననే మామూలుగ 7½ గంటలకు సభ ప్రారంభించ వేచుచున్నాము.

సానిక వార్తలు

అవేనుక నుకేతవద్రా విశ్వాను కర్తవ్య పరిధి నొసగు
బడెను. అట్టి నానకమింటి, భారతప్రభుత్వము నుక కొలకనము
వారింపనగాక జేరొక కొలతనమువారింపన బహుకరింప
బడుట ఎంత విచారకరము నా నుకృతి. (అనుభవబాహుళిక)

వాడుట్లు త్రిపురసుందరి సమాజము:— కీర్తిశేషులగు
చోరగుడి సీతమ్మగారు జీవించియుండగా నిచట ప్రతిపత్ర
వారమును త్రిపురసుందరి సమాజతరఫను స్త్రీలవధులు జరుగు
చుండెను, స్త్రీలవిద్యాభివృద్ధికిని వికార్యమునకుని నిట్టిసమయము అ
త్యావశ్యకము, చుట్టము యుక్తవయస్కులగు స్త్రీలవి
ద్యాభివృద్ధి కొరకు యువతీలనును పేర వారిక సాతవా
ల సేవరచియొందిరి. దైవయోగములన ఈసమద్యముమును
పూర్తిగాకయిందెవాడు దైవసాన్నిధ్యమున జేరిరి. ఇట్లునునను
నితత్సమయమున వారిచే సారంభింపబడిన సత్కార్యముల
మూలబీజములు కేవలముద్యవనకనను. కాబట్టి కార్యములెటుల
జరుగవలెనో వీరికెందఁ కార్యవిద్యావసతులుగా నుండవలెనో
మొదలగు సంగతుల యోచించుటకు 28 తేది ఆదివారము
మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు మిషను వాలికాపాఠశాలయం
దు (దక్షిణామూర్తిపంతులుగారి యింటిముందు) స్త్రీలమహా
సభయొకటి జరిగినది.

నిన్నటి దొంగతనపు కేసు:—బొబ్బిలి మహారాజుగారి బంగాళాలో రూబాను లేకలేనిగా చట్టము అనువాదము విలువ గల బట్టల నవహరించెననియు, వానిని పోలీసువారు పట్టుకొని రనియు, శిక్ష యీ రోజున (27-4-16) చెప్పబడుననియు వాగ్దానియైతిమి. వానికి 18 నెలల కఠిన శిక్ష విధింపబడినది. శిక్షానంతరము వాడు 2 సంవత్సరములవరకును పోలీసువారి పూయిదా సుఠరలయందును.

బిటిషు పార్లమెంటు సభ

హిందూ దేశమునకు సంబంధించిన విషయములు

కామన్సున భూమి 22.

తుర్కీ-పాని బిటిషు థై దీలు

నక బాను లాన్సుడేను గారు ప్రభుత్వమువారి విదేశ కృతకారముల యుద్ధకార్యదర్శిని తుర్కీ-పాని బిటిషువారును మతము థైదీలును కరస్పెండెం మార్కులొనటకు జరగుచున్నయే ర్పాటునునుండి ప్రశ్నింపగా రాబర్టు సిగిలు ప్రభుత్వమువారు ప్రశ్నకుత్తర మిచ్చిరి; ఈ యేర్పాటు బందీగ్రస్తులైన యోధులకు మాత్రమే కాదు, థైదీల కందలకును సంబంధించి యున్నది. నిరుద్యోగులైన థైదీలును మాత్రమే మార్కులొనటకు తుర్కీ-పాని ప్రభుత్వమువారి యిష్టకొనినది. తుర్కీ-పాని నున్న నిరుద్యోగులకు లగు బిటిషు థైదీల కట్టి తయారగుచున్నది. వెలవడిన యోధులకు గూడ సంభాగము సారమును మార్కులొనటకు దని ప్రతిపాదించుచు, బిటిషు థైదీల వివరమును పుర్వముగ తెలుపవలసిన దని మరొక ప్రభుత్వమువారు తుర్కీ-ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించి యున్నారు. ఈ విషయము తెలుసుకొనవలసి, నిరుద్యోగులైన థైదీలును సాధ్యమైనంత కృషిగాగా మార్కులొనట మందలని రిక్వయింపబడినది. తుర్కీ-పాని యుద్ధములలో కాన్స్టాంటి నోపిటలో తక్కువవలె, సివిలియన్ థైదీలును కరస్పెండెం మార్కులొనట విషయ మింకను తీర్మానము కాలేదు. ఆయన రాగానే యీ విషయము లోని యెత్తుకొనబడును. ఇది పొనక నచ్చును. చాగ్గాయిని శ్రీమంతులకురమునకు మార్కులొనట కదా! వారి విషయము యిప్పుటికినే నేమైన యేర్పాటులు చేయబడినవి? — అని నక సి. కె. బ్లాక్ యెత్తుకొనడిగిరి. వా క్షిప్రీక్షకు సంబంధించి నోటీసు కావలెను. వారు తెలిసినంత లో చాగ్గాయిని విషయము బిటిషువారు తెలు.

కామన్సున భూమి 23.

గాలిపోలీ విషయము.

గాలిపోలీ గారు ప్రభుత్వమువారి యుద్ధకార్యదర్శిని యుద్ధకార్యదర్శిని నిల్వపెట్టించిరి. గాలిపోలీవారి కట్టకడదేవారము జరిగిన యుద్ధపు పత్రిక తెప్పించు ప్రకటించబడునా? ఈ పోరాటమునకు సంబంధించిన చావుబానిశా మరయే మైన పత్రిక కటించబడునా? గాలిపోలీ విడిచివేయబడునని యూహించవచ్చునా?

తెనెంటు గారిట్లు జవాబు చెప్పిరి. పత్రిక లే లేదని ప్రకటించబడునో చెప్పవలయు. క్రితములైన వారి సట్టి యిదిగఱకే ప్రకటించబడినది.

తెనెంటు విషయము—నీ వ బప్పుపటాలము.

కల్లులు లాన్సుడేను గారు ప్రశ్నింప. తెనెంటు గారిట్లు ప్రభుత్వమువారికి మెసపోలీయూ యుద్ధపు యాజమాన్య కడదని ఫిబ్రవరి 16 వ తేదీన సంగ్రామ కార్యాలయమువారి కప్పగించబడినది. ప్రశ్న అంతకు పూర్వపు కాలమునకు సంబంధించినది. విను, నేను హిందూ దేశ కార్యాలయముల లోను సంగ్రామ కార్యాలయమునకును కూడ విచారంపంగా, జెనరలు విరుదుగాను రివ్యూపుట్టామువారికి చేసినప్పటికైన యుద్ధం దానిని విమర్శించుట యసాధ్యముగనుక జనవరి 7, 19 తేదీను కలిగిన సెనెంటోవోగ్ సట్టియును గూర్చి వివరించుట కరకాళములేదు.

అంతట బుచ్చుగాట్టడిగిరి అవలూమువారి కార్య థైర్యములను ప్రశ్నించుటకు ప్రతిపత్తింపబడునా?

ప్రధాన క్త:—ఇదిప్పోల్తును సంబంధించిన విషయము కాదు.

మెసపోలీయూ చికిత్స సాకర్యము.

పానీకే శుండిష్ బెంటిక్ ప్రభుత్వ హిందూ దేశ కార్యాలయ కార్యదర్శిని నిల్వ పెట్టించెను. విషయ వారములకు పూర్వము వలపును చికిత్సకు కరస్పెండెం సామగ్రిలను మెసపోలీయూకు పంపెదననగా నిక్కటలేదనిన మాట వాస్తవమా? వాస్తవమేని, అక్కటలేదనినవా చెనన?

చేంబర్లను గారిట్లు ప్రభుత్వ క్తర మిచ్చిరి. బిటిషు రెడ్ కాగ్గును సామెటి యొక్కయు తెనెంటు స. క. య. సం. ద. లి సెయింటుకాను ఆర్డరు యొక్క యు. క. య. య. య. య. య. య. వారి కమిటీవారు ఇండియాలో పోల్తునకుండు

వాలో నేటికే దిండి సాహాయ్యము చేసినదని కడదని బాలె న. లో మెసపోలీయూ ముందుది బెంటిక్ కమిటీకి ఆఫీసునకు స్వయముగా తెలిపిరి; అనంతరము కూడనకే కార్యాలయము తెలిపిరి. వారు సెంటెంబరు లో బసాగ్గ సామగ్రిలను పంపిరి; ఆగస్టు నెలలో రెండు మోటారు వాహనములతో బసాగ్గ సెంటెంబరు దానిని పంపిరి. దీనివలన నెలలో వారి కట్టకున నేను కొన్ని సార్లు గ్రామింపి యున్నాను. కడదిన జనవరి 8-న తేదీని కమిటీ వారు హిందూ దేశ కార్యాలయము వారికి ఉన్వోగర్తా ఈ క్రిందివిధమున తీర్పు జేసినది తెలిపిరి. మెసపోలీయూలో జబ్బుకడన వారికిని గూడకడన వారికిని హిందూ దేశ ప్రభుత్వము వారు జేసినది సదుపాయము లో సంపూర్ణ చేయవలసివలెను నను ప్రయత్నము వైరము సామెటిల వారును తయారచేసి వారు పంపెదననిరి. ఆయన వారమైన యీ విషయము వ్యాప్తిగలిగి ఏంభయము నిబంధనలలోను పేర్కొనబడని ముఖసాధములకు కూడ పురస్కరించుకొనరాదు. నేనా యీ విషయము గూర్చి రాజప్రతినిధికి వెంటనే తెలియజేయించిరి. దానికి జవాబిచ్చుటకు పూర్వము, అది కలకత్తా యిట్టి సాహాయ్యము చేయుచున్న హిందూ ప్రభుత్వములతో ఆయన యాలోచన చేయవలసియుండెను; మొట్టమొదటి నుండి యీ మెసపోలీయూలో బోయరున్న నైతిక సాకర్యము నిమిత్తము సామెటిలకును సెయింటుకాను ఆగస్టులెన్న సామెటిలకు ఇండియాలో కత్తునిలవారు సంజోష పూర్వకముగా వై కమిటీవారు సాహాయ్యమును స్వీకరించుచు చెప్పి నట్లు ఆయన ఫిబ్రవరి 17-న తేదీని ప్రభుత్వ క్తర మంపెను రాజప్రతినిధి పంపిన యీ జవాబును నేనాడే బాయింటు చాక్ కమిటీకి తెలియజేయించిరి (సశేషము)

నీటిపానీ:—నీటిపానీ: అను మొలకలు వంగరాష్ట్రమున 5 సంవత్సరముల క్రితము కావచ్చినవి. వాటినుండి యీ ఆ మొలక రాష్ట్రమునకు వ్యాపించి, చెరువులు యేర్పడు ఈ మొలకలతో నిడిపోయినవి. ఈ మొలకలను పొడిచి ఆన్వేరియా దేశములలో నాకాగనమున కభ్యంతరము కలుగుచున్నది. వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వము వారి మొలక యొక్క ఉపయోగమును గత రెండు సంవత్సరములనుండియు పరిశీలించుచుండిరి. వాటిపూర్వకము ఈ మొలక లాభకారియైన ను కావచ్చును. ఈ మొలక భూములకు ఎరువుగావయ్యగించునను ఆక ప్రభుత్వము బలమైయున్నది. ఈ మొలకను పరిశీలించి దీనియందు విశేషముగ వలూను ఉన్నట్లు తెలిపిరి. పొలముల కెరువుగ నది యుపయోగించుననియు తేదియు ఈ సందర్భమున డక్టర్ సేరియంను పరిశీలించబడును పర్యవసాహము సకాలమున పరిమరించబడును. అని వార్తా సాహాయ్యము వారు వెల్లడించిరి.

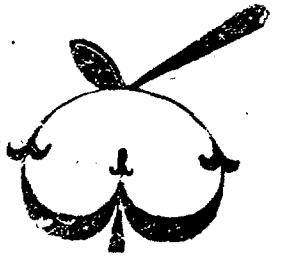
సాహాయ్యము సహాయము.—ప్రభుత్వమునకు మండ్రలో 22, 28, 24 తేదీలను జరిగెను. గొ. రామచంద్రుడు విషయ దత్తు మండలము గూడ సహాయమున కహించిరి. అన్ని భాగముల నండియు ప్రేక్షకులు విస్తారముగ వచ్చిరి. సభ జయద్రథముగ నెరవేరినది.

ఆంగ్లో ఇండియన్ లైబ్రరరీ దేశము.—రంగూను ఏప్రిల్ 28.—నిన్న కాత్రి ఆంగ్లో ఇండియన్ సంఘమువారి క సభచేసి ఆంగ్లో ఇండియన్ లైబ్రరీయను శేషకాను కథలని గూర్చి చర్చించిరి. ఫిరంగులకోట సాహాయ్యమును గూర్చి యున్నట్టింది. ఈ సమస్యలను గూర్చి యింక చర్చ జరుగునని యభ్యుతాన చెప్పిరి.

మందు సామగ్రినిచ్చేయు శాల.

కూనూరు కార్టెలు ఆను ప్రేక్షకుల పదార్థమును కలహారచేయు యంత్రీకాల కలదు. ఈ నెల 24 వ తేదీని ఈ యంత్రీకాల కట్టడము లోకదానిలో చేరబడు కంభించెను. ఇందుల కారణమారయు నిమిత్తమున్నట్టి దిగమున పోలీసు నుపరింటెండెంటు, అసిస్టెంటు మాజంటెండెంటు ఇన్ స్పెక్టరు, సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు దర్బారులు జరిగిరి. పూర్వేక్షకుల కార్టెలునుండి నిలువజేయబడెను. ఈ మందులను యంత్రీకాలము భగ్నమై 15 వేల రూపాయల వ్యయము కలిగించెను. ప్రభుత్వ లింగముల సహాయమున నిన్ను అప్పి నేయబడినది. నిన్నటి దినమున ఫాక్టరీ కూలీలు విచారంపబడిరి. నేటికైనమున మరల విచారణ జరుగును. ఇంతవరకు యంత్రీకాలమున చేరబడు కంభించిన కారణము తెలియరాలేదు.

ధర్మ యేర్పాటు!

బంగారు

లో కులదూగుకట్టి తెనుగు హిందూ లా, వీరకోడు-ఈ గ్రంథములను గూర్చి వేయబడియున్న ధర్మ యేర్పాటు చదివి తెలిసికొని యంతవరకు తెప్పించుకొనినాగా వెంటనే తెప్పించుకొనండి! ఎన్నో ప్రభులు సల్యతేవు నెలదినములు మాత్రమే ధర్మ యేర్పాటు అయినాలో నుండును.

ఇండియన్ పీనల్ కోడు.

క్రాంతికాన్య-384 వేటిల సంపూర్ణ గ్రంథము. కాలికోడెండు. పోస్టేజీ సహా, రూ. 4-8-0. కాగితముల వెల పాచ్చి చిక్కులు తటస్థించినను, వై చాక్షిగ్రామమునకు గ్రంథము అచ్చు ముగించితిమి. సామాన్యస్థితియందులకు ఈ నెలఖనకరకు పోస్టుఖర్చు సహా రూ. 2-4-0

తెనుగు హిందూ లా

చుంది అచ్చు-చుంది కాగితములు-కాలికోడెండు

వెల 6 రూ. పో. సహా, రూ. 6.8.

వైచాక్షిగ్రామము, ప్రివికాన్యము తిరువణ, ధర్మకాన్యములు మున్నగు మూల ప్రమాణములు గల సంపూర్ణ గ్రంథము. ప్రతి హిందూ కుటుంబములో ఉండవలసి. 20 రూ. లోపు జీతముగల నమనము కరణములు రిజిస్ట్రములు మాస్టరు మొదలగు వారికి వీ. పి. ఖర్చు సహా, రూ. 2-8-0.

కథా రత్నావళి

640 వేటిల-చక్కని వైచా-కాలికోడెండు.

వెల రూ. 1-4-0 పో. 4 అణాలు.

చిత్రవిచిత్ర నీతియుక్తి చక్రతార్కర హాస్యరస ప్రధానములగు 180 కథలు. వృద్ధుడురక్తేలి. అనేక వేల ప్రతులు విక్రయమైనవి.

శతక రత్నావళి.

660 వేటిల-చక్కని వైచా-కాలికోడెండు.

వెల-రూ. 1-4-0 పో. 4 అణాలు.

అనేక శతకము లిమడియున్నవి. 2000 కవ్యరత్నములు కలవు. అనేక వేల విక్రయము.

స్వర తానందము

వెల 6 అణాలు. పో. 2 అణాలు.

వారిభజనకీర్తనలు, భజనోపదేశ క్రోడములు, వీనికి కరియును తెనుగుతోహారాలు, శ్రీరామరగడ, వారాహయజుగడ, గోవిందరగడ, వగైరా 10 భాగములు కలవు. చదివేల వరహాలు చేయను.

విక్టోరియా డిపో,

మైలాపూరు, మద్రాసు.

కస్తూరి

విషజ్వర పిలకు, కలరాకు, నంధికి, కాలెంతకు శోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైనమం దని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమునకన్న ప్రతియ మగుటచేతను, నవనర సమయములందు దొరకుట ముస్తరము. మాడిపోయిందలి కస్తూరి యందు వితరపదార్థము తేలియును శేషబద్ధవు. ఇంత వరకు మా కాపునుండి కొనినవారల కి విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరిశీలించిన విషయము తెలియగలదు. అట్లుచేయుటవలన కలితకస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1.కి రూ 30-0-0 అమ్మతాంజనం డిపో, రి తంబు సెట్టివిధి, మద్రాసు.

THE GREAT WAR.

Secret Sessions of Parliament.

FULL OFFICIAL REPORT PUBLISHED.

Another Trial for Voluntarism Proposed.

ANOTHER RUSSIAN DETACHMENT AT MARSEILLES.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

PARLIAMENT IN SECRET SESSIONS.

Official Report of Proceedings.

Compulsion Contingent on the Failure of Voluntarism.

LONDON, April 26.

Parliament which has been sitting in Secret session has issued an official report of proceedings which it says were devoted to a statement by Mr. Asquith explaining the expansion of the army from the outset of the war and describing the total military efforts of empire, including the contributions of the Dominions and India and reviewing the enquiries conducted by the Government into the recruiting problem, including the demands of labour and providing for the needs of the navy, mercantile marine, ports, munitions, and other essential national services Mr. Asquith also dealt with the bearing of finances upon the question of recruiting and particularly with the financial assistance rendered to our Allies.

Mr. Asquith reviewed the results of recruiting, particularly since August, when registration was carried out. He said that the results hitherto had fallen short of requirements which were necessary to fulfil our proper military effort. This was not due to any overestimate of the number available, but to the length of time necessary to sift individual cases without impairing other essential national services or causing grave hardships. The Government had determined on three relatively minor proposals to meet the situation. Firstly, prolongation, till the end of the war, of the services of time-expired men; secondly, transference of territorial to any unit where they were needed; and thirdly, that exempted men should be liable for service immediately their certificates of exemption expired. The Government would further propose, with a view to ultimate addition to the forces available, to bring under the Service Act youths under eighteen years of age on the 15th August last as they reached that age.

Detailing other steps which it was proposed to take to deal with the situation, Mr. Asquith said:—

(1) The Government, recognising that the numbers required to discharge our military obligations would not be available in the time required under present arrangements, would agree to immediate effort an voluntary enlistment of unattested married men.

(2) If by the 27th May fifty thousand of these men were not secured, the Government would forthwith ask Parliament for compulsory powers.

(3) If, in any week after 27th May, fifteen thousand were not secured by direct enlistment the same course would be taken.

(4) The arrangements mentioned in paragraphs (2) and (3) would hold good till two hundred thousand unattested men were obtained. In the meantime the position would be constantly reviewed by the Government.

Mr. Asquith pointed out that, as all available unattested married men would thus be enlisted voluntarily or compulsorily, the main ground alleged for the release of attested married men disappeared.

CIVIL LIABILITIES OF ENLISTED MEN.

Mr. Asquith intimated that the special committee appointed to enable enlisted men to meet their civil liabilities had made considerable progress with the scheme. The Treasury had concurred in the following general principles:—

(1) That the scheme should be applicable to all who enlisted since 4th August 1914 or hereafter, both single and married.

(2) That relief should be granted in respect of rents, mortgage and interest payments, instalments, taxes, rates, insurance premiums and school fees, but not of debts to tradesmen.

(3) That relief to any individual should not exceed £104 annually.

The Subsequent Debate.

A debate subsequently arose in the Commons, the following members participating: Sir Edward Carson, Sir John Simon, Mr. Wardle, Sir H. W. Helme, Mr. Ellis Griffith, Mr. Bonar Law, Sir J. H. Dalziel, Mr. Amery, Mr. Ivor Mr. Herbert, Mr. Sherwell, Mr. Billing, Mr. King, Mr. Morrell, Sir Mark Sykes, Sir A. B. Markham, and Mr. Churchill.

The secret session will be resumed to-day.

Statement in the House of Lords.

Lord Crew made a similar statement in the House of Lords.

The House of Lords went into secret session without preliminaries. There was a very large attendance, which included Lord Roseberry. This was his first appearance since his "Swan song" on the Parliament Act.

Press Criticism of the Prohibition Order.

LONDON, April 23.

Much criticism is offered to-day of the policy of a secret session. The "Daily News" Lobby correspondent says that there is no reason for secrecy as to the size of the army, and many members of the House of Commons will be dissatisfied if the Government themselves do not

acquaint the country with the elementary facts. It is stated that Mr. Asquith, Mr. Bonar Law, and Lord Kitchener have arranged a private meeting with the Labour Members for Wednesday, presumably to give the latter more detailed information than to the Parliament to day.

The "Times" expresses the hope that private members will not miss the opportunity of insisting on the production of the truth about the problem of men. There is now no excuse, it says, for making a mystery of figures.

The "Times" and "Daily Mail" especially criticise the clause of Saturday's Order in Council prohibiting any person from reporting in a newspaper or alluding in a speech anything referring to the Cabinet proceedings or publishing confidential information obtained from any Government Department or anyone in the service of His Majesty. "The Daily Mail" interprets this as meaning that the Government are determined to put the Press out of action.

The "Times" suggests that the Members of the House of Commons should lose no time before challenging it.

Conference with Labour Leaders.

Asquith Bonar Law and Kitchener conferred this afternoon with Labour Leaders.

Another Futile Air Raid.

LONDON, April 26.

The War Office announces that hostile airships raided Essex and Kent last night. Their number is uncertain but cannot have exceeded four. They were met by a brisk fire from anti-aircraft guns and retreated after achieving little or nothing.

Raiders Pursued by British Aeroplane.

In the course of the German raid on the east coast on Tuesday our aeroplanes pursued two Zeppelins for sixty miles out to sea and also dropped bombs on the German warships, including four submarines. One pilot was wounded, but returned safely. Another pilot is missing.

Naval and Land Machines Engaged.

A later Admiralty statement says there were naval and land machines which pursued the Zeppelins out to sea on Tuesday. Bombs and darts were dropped, but apparently without serious effect.

A Brave Seaplaner.

Aeroplanes and seaplanes attacked the German ships off Lowestoft with heavy bombs. One seaplane was heavily shelled by the hostile fleet and the pilot seriously wounded, but he brought his machine safely to land. The missing pilot ascended during the Zeppelin raid earlier in the morning. It is reported that he attacked a Zeppelin off Lowestoft at one o'clock and has not been heard of since.

The Commercial Commission.

European Representation for India.

LONDON, April 26.

In the House of Commons Sir John Rees asked whether it was proposed that European commerce in India should have only one representative on the Commission. Mr. Chamberlain replied that, as far as he was aware, this was so.

The British Blockade.

Bringing of Ships Into British Ports.

LONDON, April 26.

An official British memorandum regarding the blockade quotes the opinion of Sir John Jellicoe that the bringing of ships into British ports for examination is necessitated by the increased size of ships and the German lawlessness and misuse of American passports. The memorandum points out that ships are detained as short a time as possible and assures the United States that "we shall continue our efforts to make the exercise of belligerent rights as little burdensome to neutrals as possible."

For War Purposes.

Sultan of Kedah's Gift.

LONDON, April 26.

Mr. Bonar Law has forwarded to the War Office a draft for twenty thousand dollars from the Sultan of Kedah for the purchase of an aeroplane or any other purpose useful to the Government.

Another Aeroplane From the Straits Settlements.

LONDON, April 26.

Mr. Alma Baker, organiser of the Straits Settlements and Malay States Aeroplane Fund, has given a third aeroplane.

Lord Hardinge.

INVESTED WITH THE GARTER.

LONDON, April 26.

Lord Hardinge had audience of H. M. the King at Windsor to-day and was invested with the insignia of the Garter.

TELEGRAMS.

AUSTRALIA.

A New Copperfield.

LONDON, April 26.

PORT DARWIN.—"Prospector" reports discovery of big copperfields in the Victoria river district.

France.

Another Russian Force at Marseilles.

LONDON, April 26th.—MARSEILLES.—Another Russian force has arrived here.

French Progress.

German Post Destroyed.

LONDON, April 26.

PARIS.—A communique says:—North of the Aisne, after artillery preparation we captured a small Wood south of Buttes Wood. Our heavy batteries in Argonne destroyed a German post and wrecked fifty yards of trench at Four-de-Paris. The Germans exploded a mine at Hill 285, but our artillery prevented enemy occupying the crater, the southern lip of which we are organising. There was intense bombardment of Hill 204 and in the Isnes and Cumieres districts. West of the Meuse the day was comparatively quiet. East of the Meuse there was a very violent bombardment of the Moulainville sector in Woivre. There was no infantry action during the day. The Germans in Lorraine, south-east of Badonvillers, after intense bombardment, strongly attacked the salient of Chapelotte at noon. They were completely repulsed. Some enemy fractions gained a footing in a part of the salient, but were driven out and partly annihilated. Four enemy aeroplanes, including a Fokker, were brought down in aerial fights.

A French airship bombed Conflans station.

Operations on British Front.

Mining and Aerial Activity.

LONDON, April 26.

A British communique says:—The enemy sprang mines near Fricourt and Souchez. There were no casualties. We bombarded enemy positions north of Somme. There was artillery activity between Souchez and La Bassée Canal, also in Armentieres section, where we shelled the railway stations at Commines and Warneton.

There was considerable aerial activity yesterday. Twenty-one combats were fought. One of our reconnaissance was persistently attacked, but all attackers were driven off. Two hostile machines fell in the German lines. All of ours returned safely.

Enemy Aerodrome Bombarded.

Good Work of Naval Aeroplanes.

LONDON, April 26.

The Admiralty announces that naval aeroplanes bombed the enemy aerodrome at Mariakerke on Sunday morning with good results, and again on Monday morning in co-operation with Belgians. The machines returned safely.

LATER.—The Admiralty states that the weather on Sunday was very inclement when naval aeroplanes attacked Mariakerke. The machines were heavily shelled, but returned safely. One of our fighting machines attacked an enemy aeroplane and drove it down. When last seen the hostile machine was close to the ground and out of control. A large number of bombs were dropped in the attack on Mariakerke on Monday. A heavy fire was encountered, but there were no British casualties. The results were apparently very good.

German Seaplane Sunk.

By British Aeroplane.

LONDON, April 26.

A British aeroplane on Monday attacked and sank a German seaplane off Zeebrugge.

Germany.

Averting a Rupture with U. S. A.

The German Press.

AMSTERDAM, April 26.

Count von Bethmann Hollweg had a long conference with the American Ambassador, and afterwards journeyed with the chief of the Admiralty Staff to headquarters. The German papers are discussing the possibility of avoiding a rupture with the United States, and it is significant that "Der Tag" which flatly refused all President Wilson's demands, without knowing them, now prints a high Official's warning against treating the rupture light-heartedly and urging that German policy should be guided by what would be the greatest disappointment of Germany's enemies.

United States.

German-American Activity.

WASHINGTON, April 26.

In a frantic endeavour to influence the Congress, German propagandists are showering Senators with Telegrams, protesting against an action which would mean war. Twenty-five thousand telegrams have already been received, and they are still pouring in. They all bear the same wording and emanate exclusively from German-American districts.

Greece.

Transport of Serbian Troops.

Entente Demands for Greek Railways.

LONDON, April 26.

ATHENS.—The Entente Ministers are insisting on the use of Greek railways for the transport of Serbian troops and the Cabinet is deliberating on the matter.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, April 26.

The following telegram dated yesterday has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

An attempt to land arms and ammunition in Ireland was made by a German auxiliary disguised as a neutral merchantman, assisted by a German submarine. The auxiliary was sunk and a number of prisoners made, including Sir Roger Casement.

The French report that they advanced north-west of Caurettes Wood into the enemy communication trenches. The enemy violently bombarded the positions in Morthomme. Artillery activity east of the Meuse and in Woivre is intermittent.

French air squadrons carried out several bombardments in Belgium and on stations and bivouacs at night. The British report mining and air activity.

The Russians report that the enemy made attempts to advance towards Trebizond, but was repulsed. Fighting continues near Ashkala, 30 miles west of Erzerum.

The Italians report the repulse of persistent enemy attacks against Coldilana. The Italians evacuated Northern Seltz Valley on Carlo, but repulsed the attacks on southern portion.

Three Zeppelins visited the Eastern Counties of England and dropped a few incendiary bombs.

General Smuts reports the occupation of Kondon Irangi and the retirement of Germans in the direction of the Central Railway.

SIMLA, April 25.

The Hon'ble Lieutenant-Colonel Sir George Ross Keppel, accompanied by his Personal Assistant, Mr. George Cunningham, arrived at the Viceregal Lodge today as the guest of their Excellencies.

Calcutta.

Sporting.

CALCUTTA, April 26.

In the Reighton Hockey Tournament, the Bachelors Union, an Indian team from Dacca, paid to the account of St. Josephs after an exciting game, 5 goals to love. It is scarcely a correct index of the run of the play. The Collegians should have reduced the margin but for the hesitation in shooting and the sterling defences of the opposing backs.

The Bengalee Boy Scouts Movement.

A Panacea for Student Problems.

CALCUTTA, April 26.

The Bengalee Boy Scouts movement was inaugurated on Tuesday last. The boys are mostly sons of Judges, Barristers and gentlemen of position well-known in Indian society. At the meeting there were present amongst others Mr. S. N. Tagore, I. C. S., (retired,) Mr. J. Chaudhury, Messrs. A. N. Chaudhury, S. C. Mitter, S. M. Haldar, Barristers, Mr. S. C. Ghose, and Dr. S. K. Mullick. The proceedings opened with an address by Mr. M. M. Ross who is succeeding Major Pickford as District Commissioner of Boy Scouts as the Major is leaving India shortly. Speeches were delivered by Messrs. Ross and Pickford and by Dr. Mullick the last of whom declared that in the Boy Scout system they had a system for keeping boys under control by automatic checks without any irksomeness. The Government were doing a great deal to grapple with the student problem. Hostels and institutes were excellent so far as they went but the Boy Scouts movement brought discipline as the product of environment not of any visible constituted authority. This movement like all such movements required watching. They had enlisted the sympathies of the best man in their community.

The Water Hyacinth.

Its Manurial Value Investigated.

CALCUTTA, April 27.

In a press communique on the water hyacinth pest the Bengal Government state that its appearance in Eastern Bengal is believed to date from about 5 years ago since when it has spread very rapidly and in many places has blocked tanks and waterways. The same plant has been found to interfere with navigation in Florida and Australia. The Department of Agriculture in Bengal has been investigating into the subject during the past two years. Though it is possible that some commercial use may yet be found for the plant, more hopeful prospect lies in establishing its value for agricultural purposes as manure. An analysis has already shown that Water Hyacinth contains a large percentage of potash and tests of the use of the plant as manure will be carried out on the Dacca farm this year and the results will be published in the course. If the manurial value of the plant be fully established and widely recognised it is hoped that cultivators will put it to this use and thus prevent its spreading as a harmful weed.

Bombay.

Fatal Accident to School Boy Excursionists.

One Killed, Many Injured.

BOMBAY, April 26.

An unfortunate accident to a party of juvenile excursionists is reported. A party of 85 boys of working classes belonging to Night schools in Paral was taken out for an open air excursion on Sunday last by the Bombay Social Service League to show the Portuguese ruins in Bassein in the suburb of Bombay. After visiting the fort the party went out of the town for an outing. On the way they had to cross a hanging bridge over Bassien Creek. While

TELEGRAMS.

recrossing the bridge when nearly seventy boys were on it, the bridge gave way and all the boys, including some volunteers of the League, fell into the creek. Fortunately there was no water in the creek at the time, it being low tide, and the muddy state of the creek averted what would otherwise have been a great disaster. One boy died instantaneously, and fifteen of the party, including some volunteers who were looking after the boys, received minor injuries.

The Tata Iron and Steel Company.

Excitement in Bombay Share Market.

BOMBAY, April 26.

For several days there has been considerable excitement in the Bombay Share Market owing to the rapid rise in the deferred shares of the Tata Iron and Steel Company, Ltd. A share is nominally of the value of Rs 30. It is quoted now at about Rs. 620. The rate stood somewhere at Rs. 210 in November. From November onwards the price rose steadily, and during the last two months it has gone up by leaps and bounds with heavy fluctuations. In daily quotations on the 14th instant a share was quoted at Rs. 635 after a rise of about Rs. 150 in two days. Next day reaction set in, and there was a drop of about one hundred rupees. In a day the market has again steadied up but the fluctuations led the directors of the Share Brokers Association to consider the situation. A meeting of the Board has been convened to consider a suggestion for calling upon the brokers not to do any forward transactions in Tata deferred shares after July next and to confine themselves only to cash transactions. They, however, invite the opinion of brokers on the subject with a view to avoid any misunderstanding and to avoid disaster to the market in the future. The action of the directors which they favour as a means to avert failures on Stock Exchange by reason of over-speculation is resented by some of the Bull operators, who urge that they cannot afford to ignore orders and the wishes of their clients by stopping forward transactions, and that the directors have no right to enforce such a resolution.

Departures from Bombay.

Restrictions Announced.

BOMBAY, April 26.

A Bombay Government Press note notifies that no passenger unprovided with a passport in proper order will be permitted to leave Bombay, Karachi or Kathiawar ports by sea for any destination outside of British India. Passports will be examined by the police at the time of embarkation. Passengers lacking passports or whose passports are not in order will not be permitted to sail. Passports will not be required in the case of (1) lascars crews travelling to Port Said for transshipment. In their case arrangements for passes have been made with the local authorities, (2) Officers, non-Commissioned Officers and men travelling in uniform by hired transport to the United Kingdom. Soldiers travelling otherwise than by transport require passports for entry into France unless actually on duty in that country.

A passport is ordinarily made available for a particular journey, the destination or destinations of the traveller being endorsed upon it. On conclusion of that journey the passport must be endorsed to some other destination by an Officer empowered to sign passports before the holder can use it for the second journey. British subjects travelling to or through France or Italian possessions must obtain the advice of a French or Italian Consular officer before they will be permitted to embark. In case of any doubt as to the validity of the passport reference should be made in advance to the political department of Government, which will always be ready to advise.

The only exceptions to this rule are the following:—

(1) Travellers to Zanzibar who may sail with permits granted by the Government of Bombay. Agent to the Governor, Kathiawar, of the Administrator of Porbandar State. (2) Travellers to Mombasa falling under the following categories (a) troops, (b) persons connected with the military, (c) civilians connected with the Indian Expeditionary Forces.

Conference of Mahomedan Clergy.

Conclusion of Proceedings.

POONA, April 26.

The proceedings of the Nadwat Ul Ulama concluded yesterday when a large number of Muslim ladies were present in addition to the usual gathering of men. Several letters were read from prominent gentlemen, expressing sympathy with the objects of the conference, among the writers being the Nawab of Dacca and Major-General Wapshire, commanding Poona Division.

The proceedings of this day opened with recitations from the Koran, given by Syed Hussain Sahab, son of the President, Shah Sulaiman Sahab.

Munshi Muhammad Khan, Professor of Ferguson College, then read a paper on the preaching of Islam and promised to pay Rs. 2,000 to be utilised in taking practical steps to teach the principles of Islam, provided that the Nadwa sent out qualified Maulvis for the purpose to every important town.

Moulana Abdus Subhan of Madras next moved a resolution urging the completion of the Nadwa College together with its Hostel, Library and Mosque. The speaker pointed out the advantage of knowing English, and at the same time advocated Arabic learning. He promised to collect Rs. 10,000 from the Mahomedans of Madras towards the furtherance of the object the Nadwa had in view.

Moulvi Ghulam Mahomed Shamlavi thanked the Chairman and the members of the Reception Committee, and Mr. Ebrahim Haroon Jaffer expressed the thanks of all present to the learned Ulama and delegates for the trouble they had taken in coming to Poona in such a hot weather in order to hold the Conference. The speaker specially thanked the Moulvis Shamlavi and Masud Ali Nadwi for the whole-hearted aid they had accorded him in working for the success of the sessions.

Mr. Haji Yussuff Sobhani, President of the Bombay Anjuman-i-Islam, spoke of the benefits of religious knowledge, illustrating his remarks with many quotations from the Koran, and also said that without proper

TELEGRAMS.

education the condition of the Muslim community could never improve.

In the concluding address the President spoke of the responsibility resting on the Ulama and the rich to ameliorate the condition of the Muslims. It was therefore incumbent on both the classes to join hands in accomplishing that work. The speaker's remarks were interspersed with verses from Koran and couplets from Persian Poets, Rumi, Saadi, Hafiz and Khusrav. Some 6,000 rupees were contributed during the sessions, and over Rs. 1,300 promised in annual scholarships, among the donors being Pir Saheb of Baghdad and some Mahomedan ladies. The remarks by Pir Saheb of Baghdad praising the work of the Nadwa were translated from Arabic into Urdu.

Hospital Work at Alexandria.

Tribute to Bombay Hospital's Work.

BOMBAY, April 26.

His Excellency Lord Willingdon, President of the Bombay Presidency Branch of the Imperial Indian Relief Fund, has received the following letter, dated the 18th March, from General J. G. Maxwell, commanding the forces in Egypt, regarding the work of the Bombay Presidency General Hospital:—

YOUR EXCELLENCY.—I cannot let the Bombay Presidency General Hospital return to India without expressing our grateful thanks for the service of this excellent unit. On the 18th January 1915 this hospital of 500 beds arrived in Alexandria. On the 26th February the first patients, Indians from overseas, were admitted. On the 9th March the hospital was temporarily converted for Europeans and utilised for the reception of Australian patients. On the 23rd March the hospital was temporarily lent to the French military authorities and remained a French hospital from that date until the 27th August 1915, when it again became British. In March it was expanded by 100 beds, and in July by 200 more, but as a matter of fact the number of beds was 875 during the period the hospital was opened. It has from time received Indian patients from overseas and those operating in Egyptian territory. From the opening of the hospital until March 10th, 1916 the following patients were admitted:—Indians 1,410, British 1,836, Australians 498, New Zealanders 75, French 1,641, Russians 3, Total 5,463. The average number per day was 411, and the largest number on any day 863. The largest number admitted on any one day was 362 (25th August 1915). The above constitutes an Imperial record which the Presidency may well be proud of, and I shall be obliged if you will kindly convey this letter with our thanks to the Committee for their patriotism in allowing a hospital destined for Indian patients to be used so freely for Imperial purposes.

Bombay Share Market.

BOMBAY, April 26.

Rates in cotton mill shares continued on downward grade to-day, and buyers, frightened by big carrying forward rates, pressed the market and the rates declined accordingly. Centrals declined to Rs. 2235 and Colaba Land and Mill shares kept steady at Rs. 1335 and Crescent declined to Rs. 116½. Currimbhoy declined to Rs. 250, Fazulbhoy declined to Rs. 462½. Indore Malwas declined to Rs. 280. Madhows declined to Rs. 142½. Standards were steady at Rs. 1157½, and Davos declined to Rs. 485. The Bank shares were neglected. In the miscellaneous shares Bombay Burmahs were steady at Rs. 835, Tata Iron and Steel ordinary steady at Rs. 146 and deferred declined to Rs. 590. Tramways were unchanged at Rs. 252½. 3½ per cent Government paper was steady at Rs. 82 and small pieces at Rs. 82½ for buyers.

Burma.

In Aid of War Funds.

RANGOON, April 26.

At the Race-stand and its enclosures last night a most enjoyable safe chantant organised by Mrs. McCarthy, wife of the Managing Proprietor, Rangoon Gazette, was held in aid of the War Funds for (1) Belgians (2) Armenians (3) Officers families and (4) Mobile Battery dependents. It is anticipated that the War Funds will collectively benefit to the extent of over eleven thousand rupees.

Wolfram.

RANGOON, April 26.

In the month of March 216 tons of Wolfram ore were exported from Tavoy as against 139 tons in March 1915.

Anglo-Indian Enlistment.

RANGOON, April 26.

The correspondence in regard to the new Anglo-Indian enlistment scheme was discussed at the meeting of the Anglo-Indian League last night with the Hon'ble J. E. Durnan in the Chair, and a Sub-Committee was appointed to carry out the preliminary work. The question of the control of a Mobile Battery Dependents Fund was discussed and the President assured the meeting that the question would be further considered and would probably result in the co-operation of two or three members of standing in the town of Rangoon.

Central Provinces.

Sanathana Dharma Conference.

NAGPUR, April 27.

The first Sanatanadharma Conference, Central Provinces, met at Mandla on the 22nd, 23rd and 24th April, the Hon'ble Rai B. Bahadur Bishnuddat Shukul, presiding. There was a large attendance from all parts. Among other items of interest were vedic procession and staging of Hindi Mahabharata.

The Rev. C. E. Sell, officiated at Graveside. Those present to pay their last tribute included Colonel Dowden R. E., Messrs. S. A. Walker, A. C. Paduphatt, W. Heath J. Laver and Dr. Maculley Hayes.

TELEGRAMS.

United Provinces.

Treatment of Juvenile Offenders.
High Court Decision.

ALLAHABAD, April 27.

An important point concerning the treatment of juvenile offenders cropped up before the Allahabad High Court a short time ago when Mr. Justice Piggott and Mr. Justice Walsh disagreed as to whether the sentence of transportation for life on a boy of about 14 years old convicted on a charge of murdering a child, for the sake of her ornaments, should be confirmed or whether the alternative of sending the boy to an industrial school should be resorted to. The case having been referred to a third Judge came on before the Chief Justice who agreed with Mr. Justice Piggott in confirming the sentence of transportation for life. Sir Henry Richards at the same time remarked that he was very far from saying that the accused deserved full sentence. The fact was that unless action were taken under Reformatory Schools Act the Court had no alternative but a sentence of death or a sentence of transportation for life.

Sind.

Anglo-Indian Recruiting.
The Karachi Rally.

KARACHI, April 26.

A later enrolment list in connection with the Anglo-Indian recruiting rally in Karachi shows that 37 men signed their names on the spot while the meeting was still in progress. The principal speaker, Mr. Payne, who came from Bombay for the occasion, asked the audience to consider carefully the meaning of the occasion that had brought them together. For forty long years the Anglo-Indians had been clamouring to be allowed to serve in the combatant branches of the British army, but the right had been denied them. They might be told there was no such restriction; but the disability, if not strictly legal, was, at any rate, operating in practice. Those who desired to join had to prove that either their father or grandfather was of English birth, which excluded those of mixed descent in the third generation. That ban had now been removed. They were to be formed into platoons which would be attached to the British Regular Regiments. That was a decision of vast importance indeed, so far as the community were concerned. The word importance was far too weak a word to use. To his mind it was a matter of life and death. If the community acquitted itself as it should do, not only would the right of military service be recognised, but other rights and privileges would be granted. If the recruiting movement failed, the community would, politically speaking, be dead. They would see from the leaflets which had been distributed that the permission to attest was only granted for the duration of the war. That indicated that the scheme was not a permanent grant of the right they claimed, but was only putting the community on its trial. It was for them to see that they emerged from the trial with flying colours. In the Bombay circle there were four independent recruiting stations, Bombay, Poona, Karachi and Quetta. The Government had only allowed 137 men for each. The authorities never expected the rush that there had been. Bombay alone could have raised the full quota. They did not intend to treat the scheme as a refuge for the waste and the unemployed. It was their bounden duty to send their very best (cheers), to show to the Government and to the world at large what the community could do.

St. John Ambulance Association.
Overseas Brigade Divisions at Karachi.

KARACHI, April 26.

With a view to assisting the military authorities in the carrying of the sick and wounded to and from hospital ships, hospital trains, ambulances or for any other duties required, as laid down in the St. John's Ambulance Association regulations, it has been decided to form two divisions of the St. John Ambulance Association Brigade Overseas at Karachi. The two divisions to be formed will be known as the Kimari Division and the Karachi Division. The Kimari Division will consist of employers of H. M. Customs Service, the Port Trust and the North Western Railway and any others who are not directly employed in these departments, but who may be desirous of joining the Kimari Division. The Karachi division will consist of members of the Sind Volunteer Rifles, the Karachi Artillery Volunteers and any other who are not members of the Volunteer forces, but who may be desirous of joining the Karachi Division. Gentlemen desirous of joining either division of the Overseas Brigade must be in possession of the first aid certificate of the St. John Ambulance Association. In the present, emergency as there are so few gentlemen in possession of first aid certificates, those not possessing certificates in first aid will be temporarily enrolled. First aid classes are being organised at Kimari and Karachi so that every member of the two divisions may have an opportunity of obtaining the first aid certificate.

South India.

The National Significance of Indian Arts.

Mr. A. Ayyer's Paper.

BANGALORE, April 26.

An interesting paper on "Indian Arts and Architecture" was read by Mr. Aiyaswamy Iyer, Executive Engineer of Kolar, at a meeting of the Mythic Society of Bangalore, last evening. Fr. Tabard M. A. President of the Society occupied the Chair. Among those present were Major and Countess Skipworth. Fr. Tabard in opening the proceedings referred to the interest His Highness the Maharaja was taking in the Society and said that the foundation stone of the Society building the Duff Memorial Hall, would be laid by His Highness in June. He also stated that the Hon. Mr. Cobb, the new Resident, has assured him that he would do his best to promote the interests of the Society.

In the course of his paper Mr. Aiyaswamy Iyer alluded to the religious element in Indian Arts and stated that

TELEGRAMS.

the religious bent of Indian Art marked its striking originality. The patterns of Indian artists were deeply rooted in the national life, full symbolical associations that had no meaning to the foreigner but enhanced their significance a thousand fold to the pious Hindu.

Mr. Iyer then dealt at length with the subject of Indian architecture and showed that the Aryans had a thorough knowledge of architecture at very early time and that during the Buddhist period Indian architecture reached its perfection. With the spread of Buddhism, Indian Art also spread to the other parts of the world and traces of Indian Art were found in China, Japan, Ceylon, Java, Cambodia. After referring to the Dravidian or South Indian, Bengal or Northern India and Chalukyan or western Indian (from Gujarat to Mysore) styles of architecture Mr. Iyer touched upon the Moghul architecture. Mr. Iyer said that it would be a fatal error to assume that Indian Art traditions were too old and worn out to be capable of adoption to modern life and ways of thought. Indian Art had never failed before to adapt itself to the new conditions and even to acquire a fresh figure by change of ideas and India stands now in better positions than any European country for reconciling modern scientific ideas with ancient or modern Art. If India, instead of merely imitating modern Europe, would set up for herself higher ideals of Science and Art towards which the best thought of Europe was aiming, she would value her old artistic traditions far too highly to wish to throw them away. As long as the chief ambition of the present day Indian artists was to become successful imitators of what Europe does, India would remain in a state of political inferiority, and rightly too, for indiscriminate imitation is an admission of inferiority which surely deprecated the power of the initiative and prevents the development of all the creative faculties. To restore the constructive powers of the Indian mind to their full capacity should be the first and chief aim of all Indian reformers and politicians. That aim could be attained effectively and quickly through the revival of National Art; that of architecture was one which gave occasion for the exercise of the highest constructive powers; and in the revival of domestic Indian architecture there was a magnificent field open for all of us and the very best opportunity for giving a great stimulus to Indian art craft. In conclusion Mr. Aiyaswamy Iyer said that there would be no true renaissance of Art in India until the Fine Arts were restored to their proper place in national life. He said our children should learn the stories of Rama and Sita, of Krishna and Radha, of Savitri and Satyawantha, of Nala and Damayanthi, not only from books, but from pictures painted on the walls of our schools, houses and palaces. Our own young men should take lessons in religion and history from the great paintings on the walls of the Colleges and Municipal buildings. And these must be painted by Indian artists and in an Indian way. This is the place which fine arts should take in a complete and sound scheme of national education. There are many Indian artists to be found who have not forgotten Indian way of painting and sculpture. They only deserve to be encouraged. But for the caste system the traditional artistic culture which gives the present generation of Indians such splendid foundation to build upon would long ago have disappeared entirely. It is almost impossible to over-value the importance of a sound tradition in Art. The princes and aristocracy of India have a great responsibility in these matters, for it is on their patronage that the prosperity of the Fine Arts largely depends. All educated Indians should feel that by dishonouring those Indian artists who hold to their ancient traditions they are dishonouring art, dishonouring India and dishonouring themselves. The honour you mete out to the Indian artists should not be in proportion to their skill in imitating European art; the essence of art is creation and not imitation, but in proportion to their ability to interpret daily Indian life and Indian artistic thought. Indians will never recover their intellectual freedom until art takes hold of its former place in the national education and until that intense feeling for beauty and that love and reverence for nature which strives so strongly in Vedic Literature inspire once more the whole national life and religion. Every great intellectual awakening the world began has proceeded from the Yogo-communion with the Source of all beauty and all love which our old Rishis taught and practised, whose wisdom is our most precious heritage.

An interesting discussion followed in which the Rev. Goodwill, the President, Mr. Rayavadana Rao and others took part. Fr. Tabard thanked Mr. Aiyaswamy Iyer for his interesting paper and pointed out that as there were some debatable points connected with the subject of the paper it would be advisable to further investigate this matter as he thought that no one could do it with better result than Mr. Iyer himself.

The meeting which was most interesting and instructive lasted for two hours. The President of the Mythic Society is to be congratulated on his being able to secure such lecturers that would throw, meeting after meeting, a new lustre on the Society.

BRIEF TELEGRAMS.

The remains of the late F. G. Burgess of Glenview Hotel were interred last evening at Tigerhill Cemetery.

The Lieutenant-Governor of the United Provinces left Lucknow on Tuesday and will reach Naini Tal to-day.

There have been a few cases of small-pox among British Troops in the Delhi garrison. Otherwise the health of Delhi city is good.

Mr. Hope Simpson, I. C. S., officiated as Chief Commissioner of Andaman Island, vice Colonel Douglas proceeding on six months leave.

The Santachi Siliguri conversion project, which was recently considered by the Bengal Government, is now before the Railway Board.

TELEGRAMS.

SIMLA, April 27.

Light rainfall has again occurred along the Northwest Frontier. Elsewhere there have been only a few isolated falls.

FORECAST :—An increase of rainfall in Kashmir and an extension into the Bengal.

Progress continues to be made with the Dacca University scheme. Legislation necessary for the creation of the University is being at present under preparation in the Imperial Secretariat.

A telegram from Delhi says:—The prices of wheat which had fallen have risen again slightly by half a seer only. Very little wheat is reported to be coming into the Delhi market.

The United Provinces special war fund has already made such good progress that Sir James Meston has felt justified in consulting Sir John Hewett as to the steps necessary for purchasing on behalf of the people of these provinces a fleet of some 50 ambulance cars.

The R. M. S. "Kashmere," which left London on the 7th instant, and has on board the mails of the 14th instant arrived at Port Said yesterday. The P. and O. Steamer, which left Bombay on the 10th instant, arrived at Marseilles on Tuesday, the 25th instant—all well.

The contract of the East Indian Railway comes up for determination in 1920. The question is already under the consideration of the Secretary of State and the Government of India and it is likely to remain controversy as to whether State or company management is better for the country as a whole.

The Beighton Hockey Tournament of three games was decided this evening, that between the Rangers (last years cup winners) and the E. J. Railway apprentices being the most interesting. For forty minutes the game was even, each side registering one goal. The last ten minutes saw the week spot of the apprentices and the Rangers ran out winners by four goals to one. Customs boat Jamalpore by four goals to two and Bachelors Union after two replays beat City by five goals to one.

The grant to H. H. the Aga Khan of the salute of 11 guns and rank and status of a Chief of Bombay Presidency for life has caused wide-felt satisfaction in the Ismaili Jamar, of which His Highness is the spiritual head. From all over India, from the North West Frontier, from the Persian Gulf and from Burma telegrams have been forwarded to H. E. the Viceroy requesting him to convey to H. M. the King-Emperor the deep sense of the community's gratitude for the honour conferred upon His Highness.

అమృతం జనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలగుల డబ్బీ 1-5 రూ. 1-1-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్త

పుష్టియు నరపటుత్వము కారణములు రక్తపుష్టికి

మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహి

రంగ శరీర వ్యాయామము వలనను, జీతేంద్రి

యత్వమువలన గలుగును. వ్యగ్నిచారము. సుఖ

రోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతిలేకుండుట

అమృతంజనండా సుధరాసు.

గోరోజనము తులం గిరి 2-0-0

రసభస్మము 1-5 రూ 0-10-0

జలహస్త తత్వము 2-0-0

అమృతంజనము డిపో, విజయవాడ.

రోమహారి

డబ్బీ 1-5 రూ. 0-8-0 పి. పి. నవం 0-12-0

ఈ భస్మమును సిటిహో గట్టిగా కలిపి వట్టిచిన

రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలుంటు

రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుబెక్కుదు.

మంటుండుండును. రోమములు రాలిపోవును.

అమృతంజనండా డి, విజయవాడ, విజయవాడ.

పెనాల్ రోడ్డును వృద్ధిచేయుట రోడ్లవృద్ధిప్రస్తు.

దీక్షావాచాగారి సవరణ.

బొంబాయి ఏప్రిల్ 26:—మంగళవారమునాడు రోడ్లవృద్ధిప్రస్తువారి సభయందు బోధనావారు పెనాల్ రోడ్లవృద్ధి చేయు విషయమై యాలోచించిరి. దాని విషయమైన తీర్మానము నమూనానికే ద్వరగా దీనిని రావలయునని అభ్యుత్పాద ఆర్ గారు చెప్పిరి. అప్పుడు దిన్ మహాచాగారు సవరణపాదించిరి. (1) తీర్మానము దాఖలు చేసికొనవలయుననియు, (2) ఇప్పుడు బొంబాయి పురమునందు జాద్యములకుని వాసస్థానములయెన్న భాగమును కొత్త వసులను ప్రారంభించుటకు ముందు వాగు చేయించవలయుననియు దీక్షాగారు చెప్పిరి. ఇదివఱకు రోడ్లను వృద్ధి చేయుటను గూర్చి నిర్ణయములు వారును పోర్టుప్రస్తు వారును తప్పయింకెవ్వరును ఆ తీర్మానము నామోదించలేదనియు వారు చెప్పిరి.

తాతాగారి ఇనుము ఉక్కు కంపెనీ

బొంబాయి ఏప్రిల్ 26:—భాగముల ధరలనుగూర్చి విశేషమున కలవర ముదయించింది. భాగముల ధర సాధారణముగా 80 రూపాయల విలువనది. ఇప్పుడు దీనికి 620 రూపాయల పాటు కలిగినది. నవంబరు మాసమున 210 రూపాయల విలువయుండెను. నవంబరునుండి ధర క్రమముగా తగ్గెను. గడచిన రెండు నెలలయందు ధరలు చాల హెచ్చుగ నుండెను. రెండుదినములలో 150 రూపాయలు వృద్ధియగుచు 14వ తేదీన భాగపు ధర 695 రూపాయలైనది. మిఠునాడు ధర 100 రూపాయలు తగ్గెను. ఒక దినములో ధర యిట్లు తగ్గుచుండగా దళారీల (బోకర్లు) సంఘమువారు దానిని గూర్చి విచారణ చేయబూనుకొనిరి. జూలై మాసమునుండి భాగముల ధరలకు హెచ్చుచేయక నిగడు వర్తకమునే మానుకొనుటని దళారీల సంఘమును కోరుటకు తాతా కర్మాగారపు బోర్డు వారు సభిచేసిరి. దళారీల సంఘమువారి యభిప్రాయమును బోర్డువారు తిప్పికొని తీసికొని వారితో నేర్పాట్లుచేసి స్పర్ధిలు లేక యికముందు మార్కెటునందు విశేషమును ఉత్పాదకముగల గలగతులనుట్లు చేయవలెను.

అలెగ్జాండ్రీయానుండి వైద్యసహాయము.

బొంబాయి ఏప్రిల్ 26:—భారతీయ వైద్యసహాయాధి యొక్క బొంబాయి శాఖ కధ్యక్షులగు వెల్లంగ్డర్ ప్రభువా రికి బొంబాయిరాజధాని ఆసుపత్రివారు చేసిన వైద్యసహాయ మునుగూర్చి ఈజిప్టు సేనాధిపతి జనరలు జి. జి. మిరెల్ గా నిట్లు వ్రాసిరి.

జనవరి 18 వ తారీఖున 5 వేల కోసుల మంచములతో ఈ ఆసుపత్రి అలెగ్జాండ్రీయాకు వచ్చినది. ఏప్రిల్ 25 వ తేదీన మొదటనానాగములనుండి ఆశ్రయము చేర్చుకొనబడిరి. మార్చి 9 వ తేదీన తాత్కాలికముగా ఈ ఆసుపత్రియందు యూరో పియనుల కేర్పాటు చేయబడి ఆస్పేరియావారు చేర్చుకొనబడిరి. మార్చి 25 వ తారీఖున ఆసుపత్రి కొంతకాలము కలుకు వరానువారి కిచ్చితిమి. ఆగస్టు 27 వ తేదీవఱకు వారికింద నీ యుండెను. తరువాత దానిని మఱుమేము తీసికొంటిమి మార్చి నెలలో 100 మంచముల తక్కువగా నేర్పరచబడియుండెను. జూలై నెలలో 200 మంచములతక్కువ చేర్పబడినది. నిజముగా ఆసుపత్రిపనిచేయుచుండిన కాలమునందు 875 మంచములు మాత్రమే యుండినవి.

సెయింటుజాను వైద్యసహాయసంఘము.

కరాచీ ఏప్రిల్ 25:—రంగున గాయములు తగిలిన వారిని గాని, రోగులను గాని, ఆసుపత్రిలలోనికిని బయటికిని తీసికొనిపోవుటకును, సాధ్యమైన వైద్యసహాయము చేయుటకును కరాచీయందు సెయింటుజాను వైద్యసహాయసంఘము శాఖలను రెంటిని కరాచీయందుగూర్చి తీర్చిదిద్దుటకు ప్రజలతిర్మానించిరి. ఈ రెండును కిమరీశాఖయందు కరాచీ శాఖయందు, బేర్మింగ్హమ్ ను. కన్యూస్, పోర్టుట్రస్టు వారును రైలువేళాఖ ఉద్యోగులకి మరీ శాఖయందుఁ జేర్చుకొనబడుదురు. సింధు వాలంటీరు రైఫిలు; కరాచీ ఆర్టిలరీ వాలంటీరు రైఫిలునందు వారు కరాచీశాఖయందుజేర్చుకొనబడుదురు. ఈ శాఖలందుఁ జేరువారందఱును సెయింటుజాను ఆంబులెన్సుసంఘమువారియొద్ద ప్రభువు వికెత్సానరీక్ష యందు కృతార్థత నొంది యోగ్యతాపరీక్షలు కలిగియుండవలెను. కాని ప్రస్తుతము అట్టి యోగ్యతాపరీక్షలు గలవార

రుడుగానున్నందువలన తాత్కాలికముగా యోగ్యతాపరీక్షయిం లేని వారునూడ తీసుకొనబడుదురు కిమరీ కరాచీశాఖలందుఁగూడ ప్రభువువికెత్సానరీక్ష నేర్పబడి యోగ్యతాపరీక్షలు లాగవలెను.

క్రైస్తవనారీజన సంఘము.

కూనూరు ఏప్రిల్ 26:—నిన్న సాయంకాలము కూనూరు క్లబ్బునందు వెంట్రుండు ప్రభిణి క్రైస్తవనారీ జనసంఘపు ప్రధర్మములను దెలిపిరి అయితే కాదునందలి సాక్షులందు బాబ్బి దొరసానియును వ్రైన్ కిర్క దొరసానియును చేర్చకన్యయును తమ ప్రధర్మములను ప్రదర్శించిరి. అందు ఇంటి యందు జేయబడిన మిఠాయిలును పచ్చళ్లును పూవులును దియించబడిన అందుననుపద్ధతి తెచ్చిన మిఠాయిలను ప్రదర్శించబడినవి. దీనివల్లనే యొకపాక్షయందు ఫెరర్ దొరసానియును క్లాడిస్, ఈస్టరుఈగను కన్యలు కూనులను కుట్టుపనకెనమును ప్రదర్శించిరి. తూర్పుప్రక్కను యొకవోట తిక్కూరు పరితనమును నికల్సును దొరసాని ప్రదర్శించెను హేజన్, బుల్మోడు, మెయిడెన్, దొరసానులును గుడ్డేర కన్యయును చిన్నబొమ్మలను ప్రదర్శించిరి. జెబ్బోస్టు శాల యందు నల్లులు విసనకట్టలు, మున్నగువానిని ఇ. కె. తాంబును కన్యలు ప్రదర్శించిరి. ఇంకోవోట చిత్రలేఖనము మున్నగునవి ప్రదర్శించబడినవి. వెంట్రుండు ప్రభిణితో కెప్పిను గిప్సెను గారును లోకన్యయునువచ్చిరి. క్లబ్బు ద్వారముయొద్ద రెవరెండు సి. ఇ. నెల్ గారును వాకన్యయును వెంట్రుండు ప్రభిణి నిడుకొనిరి. మాస్టరు పీటరు గారు శ్రీవారికి పుష్పముల గుత్తిచ్చి సత్కరించిరి. రెవరెండు సి. ఇ. రన్సెలుగారు నారీజన సంఘమును గూర్చియు దానికి గవలసిన ధనసహాయమును గూర్చియు నుపన్యసించిరి. శ్రీకృష్ణి కృతార్థమును తమసంతోషమును తెలియచ్చుచు పలికిరి.

మహమ్మదీయ మతగురువులసభ.

పూనా ఏప్రిల్ 26:—నాద్యాటుల్ ఉల్లాసభ నిన్నటితో పూర్తియైనది అనేకులు మహమ్మదీయ శ్రీతియను పురములను సభకు విచ్చేసిరి. డక్కానవాబుగారును, మేజరు జనరలు వాట్ మైగారును తాము రాజులసంఘముకు జించియుచు వ్రాసిన యుత్తరములను సభయందు చదువబడినవి. ఈదినము సభాకార్య క్రమము కొరకునుండి కొన్నిగీతములతో సభక్రమింపబడినది.

ఫెర్లసనుకళాశాల పండితులగు మున్నీమహమ్మదు ఖాను గారు ఇస్లామ్ మతమునుగూర్చి వివరించి మహమ్మదీయ మతబోధనము నిదర్శనముక్రమముగా చేయుటకు నాద్యాటుండి కొందఱు మూలపిలు బయలుదేరునెడల తాము 2 వేల రూపాయల నిత్తుమని చెప్పిరి. నాద్యాటుందు నాద్యాకళాశాలను దెలిపి దానికి విద్యార్థి వసతిగృహమును, పుస్తకాగారమును జేర్పవలయునని మూలపాత్రులన్నభావ సాహెబు ఉపపాదించెను. ఈకళాశాలయందు ఆంగ్లవిద్యయు ఆరాబివిద్యయును ముఖ్యముగా నుండవలయుననియు నాద్యాకళాశాల యుద్దేశములను చెప్పి పురియందలి మహమ్మదీయ ప్రయోగులకు దెలియజెప్పి తాము 10 వేలరూపాయలను వసూలుచేయుచు మియు సాహెబు గారు చెప్పిరి.

మాల్వీ గులాం మహమ్మదు ముమ్మదిగారు అభ్యుత్పాది ఆహ్వాన సభాధ్యక్షుని నిభించించెను ఇబ్రహీం నూరాన్ జాఫర్ గారు సభ్యుల సందతి సభి సందించి ముఖ్యముగా మాంటి పిమ్మనిగారికి, మహ్మద్ అలీ నాద్వి గారికిని సభ్యులపక్షము సమస్కరించిరి. బొంబాయి అంజుమాని ఇస్లాము సంఘాధ్యక్షులగు హాజీ యూసుఫ్ సాదాని గారు మతవిద్యనుగురించి యుపన్యసించిరి.

అనంతరము అభ్యుత్పాది మహమ్మదీయ సంఘాభివృద్ధిని గూర్చి యావన్యసించి. 6000 రూపాయలు ఈసభయందు వసూలుచేయబడినవి. కొందఱు 1300 రూపాయల సంకల్పన చందాలనిచ్చుట కంగీకరించిరి.

బొంబాయినుండి క్రయాణము-విబంధనలు.

బొంబాయి ఏప్రిల్ 26:—బొంబాయినుండి కాని, కరాచీనుండికాని కలియ వారునుండికాని ఏ ప్రయాణికుడును పాస్ పోర్టు లేనిదే బ్రిటిషు ఇండియానుకదలి బయటికిఁబోఁగూడదు. స్టీమర్లలో నెక్కుటకుముందు ప్రతిప్రయాణికుని పాస్ పోర్టును సోతీసువారు పరీక్షింతురు. వాగుగా వ్రాయబడని పాస్ పోర్టులుగలవారును, పాస్ పోర్టుల సలే లేనివారును ప్రయాణముచేయుటకు వీలులేదు. పోర్టునెడ్డురకముపాయి అ

క్కడ ఓడను మార్పుకొను కళానువాదప్రస్తు పాస్ పోర్టులక గరముండదు. అట్టివారికి పాస్ పోర్టు తియ్యటకు స్థానికాధికారులతో నేర్పాట్లు చేయబడినవి. నవదుస్తులకు కలిగి నయుక్తరాజ్యమునకు బోవుచున్న నైనికోవ్యోగులకును నాన్మమిను ష్ట అఫీసర్లకును ఇతర నైనికులకునుపాస్ పోర్టులుఅవసరములేదు. ప్రయాణికుడు పోవు స్థలమును నమూనాచేసి యొక పాస్ పోర్టు ప్రయాణికునికి ఈయవలెను. గవర్నరునునకు వచ్చిన వెనుక అతఁడు మఱు ప్రయాణము చేయుకొనిన యెడల అక్కడనున్న యుద్వ్యోగనంతకణనో పాస్ పోర్టు తీసికొని పోవలయును బ్రిటిషు ప్రజలు కాని వరానువారి ప్రజలు కాని ఫ్రాన్సుజేతమునకు గాని ఫ్రాన్సుజేతమునుండ కాని ప్రయాణము చేయదలచినవో ఫ్రాన్సుకాంగ్రులరు అఫీసరుయొద్ద పాస్ పోర్టు తీసికొనవలెను ఏ పాస్ పోర్టు విషయమైనను శుభేహస్పదముగా నున్నయెడల ముందుగా దొరతనమువారి రాజకీయశాఖవారికి వ్రాసి కనుగొనవచ్చును.

కాంజివారుబోవు ప్రయాణికులకు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారే పాస్ పోర్టు తిత్తురు. మొంబాసాకు పోవువారు నైనికులయెన్నయెడలను, నైనిక సంబంధముకలవారై యెన్నయెడలను ఇండియాన్ ఎక్స్ ప్రెస్ వారి సేవతో సంబంధించిన సివిలియనులై యెన్నయెడలను వారికి కాంగ్రులరు అఫీసరుయొద్ద పాస్ పోర్టు అవసరము లేదు.

మదరాసుపౌరుల కొకవిన్నపము.

జి. నుబ్రిన్యాన్యాయ్యుగారు:—ఈక్రింద నుదహరించినవారు క్రిందేవులైన జి. నుబ్రిన్యాన్యాయ్యుగారి మరణమునకును, అందువలన జేతమునకు గలిగిన నష్టమునకును విలపించుటకై 28 వ తేదీ కుకృవారమునాడు సాయంకాలము 5-80 గంటలకు వచ్చుచున్నకాలేజీలో నొకసభ జరుగ నుద్దేశించి మదరాసు పౌరులందరితో నాసభ కావ్యనియమన్నాడు. సర్. ఎస్. నుబ్రిన్యాన్యాయ్యుగారు, దివాన్ బహదూరు కె. కృష్ణస్వామిరావుగారు; నివాసునయ్యయ్య మహమ్మదు సాహెబు బహదూరుగారు; మిర్ ఆసాద్ అలీఖాన్ బహదూరుగారు; ఎస్. కన్యూ రంగ అయ్యంగారు; గారు.రావుసాహెబు సి. కల్లెన నెట్టిగారు; దివాన్ బహదూర్ సి. కరుణాకర మెసనుగారు; ఖాన్ బహదూరు గులాము మహమ్మదు మహదీరు గారు; దివాన్ బహదూరు ఎమ్. ఓ. పార్థసారథి అయ్యంగారు; రావుబహదూరు పి. త్యాగరాయచెట్టిగారు; రావుబహదూర్ ఎమ్. రంగచారియారుగారు; డాక్టరు ఎమ్. కృష్ణస్వామిఅయ్యంగారు గారు; ఎస్. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు గారు; ఎమ్. డి. తేనెదాసుగారు; ఆర్. శతగోపాచారియారు గారు; బి. చిట్టిబాబు నాయుడుగారు ఎమ్. పి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు గారు; దివాన్ బహదూరు వి. నుబ్రన్యాన్యాయ్యు పంతులు గారు; బి. పి. వైద్యాగారు; మిర్ సుల్తాను మోహిదీన్ సాయిబుగారు; బి. రామేశ్వమ పంతులుగారు; డి. రాఘవేంద్రీ రావుగారు; ఎ. సి. సార్థసారథి నాయుడుగారు; డి. ఎ. తేంకటస్వామిరావుగారు; జి. పి. నటేశ్వరు గారు; మహమ్మదుయ్య నూబు మున్నేను సాయిబుగారు; ఎమ్. విజయ రాఘవులు నాయుడుగారు; డి. కె. ఆచరుగారు; సి. శ్రీనివాసాచారి గారు; కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు; పి. నాగభూషణు గారు; ఆర్. కృష్ణస్వామిఅయ్యంగారు; ఎమ్. పి. తిరు నారాయణాచారియారు గారు; పి. ఎమ్. శివజ్ఞానముదలియారు గారు; కె. పి. మాధవరావుగారు; ఎ. దొరస్వామిఅయ్యంగారు; ఎ. హేమద్ మున్నేనుగారు; వెన్కటరత్న పండిత డి. గోపాలాచారి గారు; డాక్టరు. డి. ఎమ్. నాయురుగారు; యు. రామా రావు గారు; ఎమ్. నుబ్రిన్యాన్యాయ్యుగారు; డి. వి. ముద్దుకృష్ణ అయ్యంగారు; ఈమొదలగు వారింక ననేకులు గలరు.

వంకెనగూంటు:—బొంబాయి పుర పరిషత్తునందు చెప్పిన కిధిల స్థానముల జామీంసాంఘిక సేనామండలివారు ఆదివారమునాడు రాత్రిసాతకాలా వాలంటు (నుమారు 85) గానిపోయిరి. కొటసువాదిన యనంతరమున వీరు పురరబహిః ప్రదీక్షమునకు బోయిరి మార్గమున నొకవంకెనము చాటువలసియుండెను వంకెనమైనుండి బాలకులు మరలుచుండగ వంకెన యాకస్మికముగ గూలిపోయెను అందఱును అడుగునందు గడ్డ యుండి బడిరి. గడ్డలో విశేషముగ నీరుతేలికవునచే ప్రయాదము లధికముగలేవు. ఒక్క బాండు చనిపోయెను పలువురు గాయపడిరి.

అండును, ఏవేళిలు 25. అవొక్కొనునందు ఫిరంగిదళ
సంగ్రామము తీవ్రముగా జరిగినది మాందటిస్థానములను పట్టు
కొనుటకు జర్మనులు యత్నించిరి కాని విఫలులైరి. మ్యూను
చిది తూర్పునున్న మూపురము ద్వితీయ కందకములపై ఫిరం
గులుకాల్పబడెను. మిగుట్టుబెటబెట్టుట లొరై యినుటాజేరిన
క్రొసేనటును చెదరగొట్టితిమి. దెగ్గిర్కొనై జర్మనులమాన
మొకటి బాంబులు వేసెను. అందువలన ఒకస్త్రీ చనిపోయెను.
ఇరువురు పురుషులు గాయపడిరి. స్వల్పనష్టము మాత్రము
గలిగినది.

వేళ్ళకుల మహాజనసభ

[స్వకీయ విలేఖకునివద్దనుండి.]
ద ఏప్రిల్ 28-1922 టెడినము ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం జరిగినది. స్వామిరాజులు, చెదలవాడ చక్రవర్తి, ఏ. వి. ఎల్. గారు అధ్యక్షత వహించిరి. బం

పురము ఏలూరు కాకినాడ రాజమండ్రి బెజవాడ వరకు తీర్మానములు విస్తారము విస్తారము ఉయ్యాయుగు గంటలకు పునరావృతము చేయబడినది. ఎనుబది ముప్పై నువ్వులకు మానసియులు గుత్తి కేకపిల్ల పిల్లారిసెట్టి చుంట్టివైపు వారివద్ద ఉన్నత ఉత్తీకానాయకుల పాలనాధీశులైన గార్లు మున్నవారను సభ్యులనుకరించిరి. ఆగ్రా వర్తిరావును కులసంస్కరణమును చేయవలసిన విషయములు సాధారణముగా ఉక్తిండి తీర్మానములు చేయబడినవి.

(1) మన సంఘమును బాగుచేయుటకు విద్య ముఖ్య సాధనము గనుక మన బాల, బాలికల విద్యాభివృద్ధిని పోత్సహించుటకు ఈసభవారు సంఘమువారిని హెచ్చరించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:—భాస్కర్ల గోపాల కృష్ణమూర్తిగారు. ఆమోదకులు:—చవాలు మార్కెట్ సారాంశముగా నెట్టా బత్తుల సారాంశముగా.

(2) మన సంఘముందలి పురుషులు సైనికసేవకు ముగిసినవారికి ఫీడ్ బ్యాక్ మొదలగు వృత్తులను విడిచి ఇతర వృత్తులను అవలంబించుట ఆత్మవశ్యకమున సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:—అశ్వధాటి రామమూర్తిగారు. ఆమోదకులు:—గుడిసేర సుబ్బారావుగారు, మద్దెల ముక్కంటిగారు, చిత్తెజ్జు మార్కెట్ సారాంశముగా.

(3) మన బాలికల వివాహములు ప్రోత్సహించుటకు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:—చాచరి సరసింహుగారు. ఆమోదకులు:—గంపల సోమశేఖర రావుగారు, చిత్తెజ్జు మార్కెట్ సారాంశముగా, పున్నుల సుబ్బారావుగారు.

(4) విద్యావైఖరిని మెరుగుచేయుటకు ఈ జాతివారు వెనకబడి యున్నవారు గావున వీరికి యజ్ఞచిరముగా విద్య గలుగవలెనని దొరలనుబారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:—జంతుల రాజగోపాలగారు. ఆమోదకులు:—సిద్దిబత్తుల వెంకట కోటయ్యగారు. చిత్తెజ్జు మార్కెట్ సారాంశముగా, మద్దెల ముక్కంటిగారు.

(5) ఈ సంఘమువారి సాంఘిక నైతిక విద్యావిషయములందు కర్మధర్మాలతోడనున్న శ్రీరామరాధీశులకిని శ్రీయశి కృష్ణులకి వెంకటరత్నము నాయాడుగారికిని తదితరులకును ఈ సభవారు తమ మహాభారత వందనములు అర్పించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:—గుడిసేర సుబ్బయ్యగారు. ఆమోదకులు:—భాస్కర్ల గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు, చాచరి వెంకటకృష్ణయ్యగారు. చిత్తెజ్జు మార్కెట్ సారాంశముగా.

(6) ఈ సంఘముయొక్క తీర్మానములలో అవసరమైనవానిని అవకాశము మిగులయు భావించియుచున్న వారివారికి తెలుపవలెనని ఆగ్రాసాధికారిగారిని ఈ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:—బంటూరు వీర రాఘవులుగారు. ఆమోదకులు:—చాచరి సుబ్బయ్యగారు.

(7) (ఎ) మనకు నుల అభివృద్ధి సమితియొక ఒక సమాజము నెర్పించవలయునని యీ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:—బంటూరు వీర రాఘవులుగారు. ఆమోదకులు:—చాచరి కమలాదాసుగారు. బండా వెంకటరత్నయ్యగారు.

(8) ఈ సమాజముయొక్క కార్యచరణము మొదలయిన విషయమును ఏర్పాటు చేయుటకు ఈక్రింది వారిని ఒక కమిటీగా తీర్మానించుటకు ఈ సభవారు తీర్మానము చేయుచున్నారు.

రావుసాహెబు చెదలవాడ భక్తకృష్ణులనాయకుడు చెదలవాడ గోపీనాథం కాళే వీరరాఘవులు గార్లలో నెలవైన నోకరిన ఈ సమాజమున కర్మధర్మముగా నుండగోరుటకు చెదలవాడ చక్రవర్తిరావుగారు ఉపాధ్యక్షులుగ నుండుటకు గుడిసేర సుబ్బయ్యగారు సంయుక్త కార్యదర్శులుగ నుండుటకు చెనకూరి సరసింహులు జంతుల రాజగోపాలము గంపల కృష్ణయ్య చిత్తెజ్జు రాజుగార్లను మండల కార్యదర్శులుగ, నుండుటకు ఈ సభవారు తీర్మానించిరి.

నిమ్మ జాత్యుద్ధరణ సభ.

[మాన్యకీయ విలేఖకునివద్దనుండి.]

గుడివాడ ఏప్రిల్ 24- నిమ్మ జాత్యుద్ధరణకు చేయవలసిన పనులను గురించి కొందరు సభ్యులనుండిన వెనుక ఈక్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి.

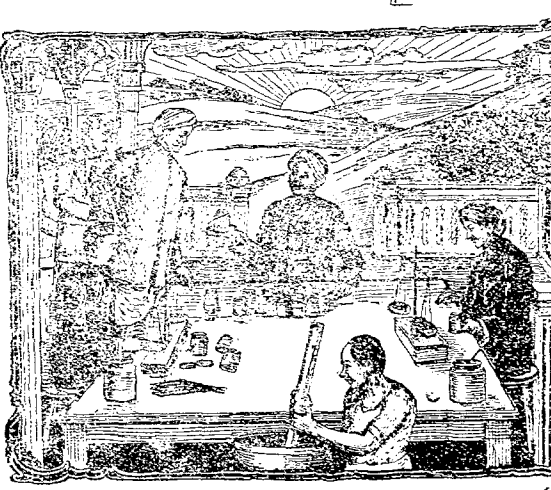
మొదటి తీర్మానమును తేజూరి రాంజీరావుగారు (ఉపపాదకులగ యొక్క రామచంద్ర ప్రసాదరావుగారు ఆమోదించిరి. రెండవ తీర్మానములోని రెండవ భాగములో గంగ రాజు, గూడూరి రామచంద్ర రావుగారు కార్యదర్శులుగ నుండుటకు తీర్మానించబడునది. అతివాకి తనకంతరంగా ఈ క్రిందివారు స్థాయికోవసంఘమునకు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజుగారు విశాఖపట్టణము రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడుగారు కాకినాడ అశ్వశేఖర కాళేశ్వరరావు పంతులుగారు బెజవాడ శేకపాండ్య సుబ్బారావుపంతులుగారు పండియాల కాకాబాధురి నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు చెన్నై పురితపర్తి సారాంశముగా నాయుడుగారు ఒంగోలు ఇప్పగుంట సుబ్బకృష్ణయ్యగారు కాకినాడ అశ్వశేఖర వెంకటరత్నయ్య పంతులుగారు బెజవాడ ఎం. వి. ఎస్. శర్మగారు ఒంగోలు మానసియులు పట్టు కేశవపిల్లగారు గుత్తి వేదాద్ద శ్రీనివాసరావుగారు బరంపురం పాలపర్తి రామమూర్తిగారు గంటూరు భూపతిరాజు తిరుపతిరాజుగారు టిరుపతి వెంకట కృష్ణమూర్తిగారు ఏలూరు, తేజూరి రాంజీరావుగారు బండరు, పర్వత సేన మల్లికార్జునుడుగారు గుడివాడ, బోగోళ్ళకర్నాడు ఏలూరు, లింగం నాగభూషణం గారు గుడివాడ నోర వెంకటేశ్వరులుగారు బెజవాడ, వి నాయకులయ్యగారు పొద్దులూరు ఇంకాక అవసరమయినవారిని చేర్చుకొనుటకు సంఘమున కధికార మియ్యదయినది.

ఉపపాదకులు:—అశ్వశేఖర వెంకటరత్నయ్యగారు బెజవాడ.

ఆమోదకులు:—కొదారి శివరామ కృష్ణరావుగారు గుడివాడ, లింగం నాగభూషణంగారు గుడివాడ.

వ్యారెన్ అండు కంపెని (Baron & Co.) వారి మేల్చిన సువాసన నవ్వుపువ్వి, సాదానవ్వులు.

మేము రియల్ సేనిటీ నవ్వులను శ్రేష్టతనమైన పాతకు చేతను, అపువధి మూలకలవలెను, సువాసన ద్రవ్యముల చేతను చేయబడినది. ఇవి కోర్కెరములు, ఒంటి తల నొప్పి, పీకన, దీర్ఘ కడితలము, నవ్వు, మైములు ఇత్యాది కోర్కెగలవలె అవలంబించుటకు ముఖ్యమైనవి. ఇవి యజ్ఞయోగించుచున్న, శరీరకత్తామలము, బుద్ధివశాత్తూ, నరములకు ఉత్సాహము కలుగును. ఇవి ఒకతూరి యుపయోగించినచో ఇతర నవ్వులను అపేక్షించరు. సర్వ జనుల యుపయోగ నిమిత్తమై ఈ నవ్వులను సామాన్య ధరకే విక్రయించుచున్నాము. దీనిని ఒకతూరి పరిశీలించి దీనియొక్క సుగుణములను గ్రహించవలయునని మాయొక్క కోరిక.

ప్రతిపాటు మూల గ్లాసుబుడ్డి 1-కి రు. 0-4-0 దజ్జా బుడ్డకు రు. 2-8-0
మొదటితరం సాదానవ్వుల శీత 1-కి ,, 0-14-0 రెండవతరం శీత 1 కి 0-12-0.

వ్యారెన్ అండు కంపెని. 18 యె. సెకండువైక్ బీచ్, మదరాసు.

శ్రీ జనమునకు ముఖ్యమగు పూజనము.

చక్కని నీల కట్టు.

వట్టునలె, మెత్తనె, దట్టముగానుండు నల్లనికోజముల కోరిన శ్రీమందురా?

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)

శ్రీలక్ష్మి తప్పనిసరి. మెదడుకు యెక్కువగానుండు శ్రీలక్ష్మి, చక్కని బయ్యెలము. ఉష్ణాధికమున తలచెల్లబడును. నొప్పిపోవు, బట్టకల పాకుబడును, అన్నిటికన్న మిన్ని సువాసన లభించును.

మెనునగు నన్ను ప్రదర్శనమున బంగారుపతకము

బహుమతి బహుమతి. దీని ప్రాధాన్యము విశేషముల బాగుడు కిదియేనామము. ఊర: గ్యారంటీ భూమి, ఇయ్యకల చేతనుండంతటను వాడబడుచున్నది యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడవచ్చునో వెంటనే నామము. నిత్యమునగ సంతోషమున గడిగించగల గొప్పరము. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడూను మీరే విడవవలయును.

సాచ్చరిక:— కామినియా ఆయిల్ అధిగతమును కొందఱు మోసగాండ్లు విటా యొక సామాన్యపు మానె చూడి "ఇది చాలనుంచిది. మిక్కిలి చాక" యనిబెప్పి చూసి కొంచెము కెప్పుడున్నాట అమాటలచే మోసపోయిరి. ఆ మానె లలో వారికి మిక్కిలి లాభము కలుగుచుండుటకే అట్లు చేయుచున్నారు. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్ మాన్యుచూది కొనుడు.

ఒక సీసా 1-కి రు. 1-0-0. వి. పి. రు. 0-4-0
8 సీసాలు రు. 2-10-0. వి. పి. రు. 0-7-0

సోలవజెల్లు, లాన్లో ఇండియన్ డ్రగ్, లండన్ కెమికల్ కంపెని,
55, న్యూమార్కెట్ చూక్కలు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంట్లు- మోహతాపురుషోత్తర మూర్తి, 29, చెనాబాబురోడ్డు, ముద్రాము.

రిజ తీర్మానము.

హిందవులందరు నిమ్మ జాతులను నిరసింపక, ఎక్కువ ఆదరభావముతో చూచుటకు మనవిధించి యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:—ఉపాధ్యక్షులు వెంకటరత్నయ్యగారు గుడివాడ.

ఆమోదకులు:—ఎం. వి. ఎస్. శర్మగారు ఒంగోలు.

తీర్మానములు ముగిసిన తరువాత ఆగ్రాసాధికారులు నిమ్మ జాత్యుద్ధరణమును గురించి కొంత సేపు ఉపన్యసింపిన పిదప, సభను ముగించిరి. ఎప్పయో కష్టముల కోర్కె తమ యాహ్వానమును నిరాకరించక యీ సభ కగాగ్రసాధికత్వము వహించి జనులక్షణముగా జరిపించుటకు సూచన రామచంద్ర రావుగారు వెంకటపతి రాజుగారికి వందనముల సమర్పించిరి.

నాటక ప్రదర్శనములు

నిమ్మటిరాత్రి నయిలవరము జమిందారు రాజాపాపయ్య రావువరదరుగారి, బాలనరస్వతి నాటకసమాజమువారు "కుశల"ను సభామంటపమునందు ప్రదర్శించిరి. అందుకు తలపాత్ర స్వభావసిద్ధయ్య, సభ్యులంతయు రక్షకట్టించినది. మండల చూడకే భల యాహ్వానసంఘమువారు ఆబాలని ప్రదర్శన కంటే ముఖానందించి మానసియులు కట్టు కేశవపిల్లగారి నాయకుల నొక బంగారు పతకము నిచ్చుటకు సంగీకరించిరి. ఈబాలని సరియైన మార్గము కట్టుకు చేసిన ములు అవరకు జమిందారికెంతయు ప్రభావాలిరాగలదు.

ముగింపు

నేటిరో గుడివాడ సభలన్నియు సమాప్తమైనవి. ప్రజలలో నొకవిధముగా యాత్సాహమునుబడినది. ఆహ్వానసంఘసభ్యులు కచ్చిత ప్రతినిధులు ప్రేమకుసౌకర్యాన్ని అనేకవరకు చేసినందులకు ఎంతయు కృతజ్ఞులు. పోస్టు అధికారులు, సభామండలమునకు ముందొక తపాలాఫీసును పెట్టి వార్తాప్రతివాక్రతినిధులకెంతయు సౌకర్యముల గొలుగచేసిరి. పోస్టుమాన్లు దిండిగల శ్రీనివాసరావుపంతులుగారు మాకందకి సాయముచేసిందానికి ఎంతయు కృతజ్ఞులు. వాలంటీయరులు చేసిన సాయములకు వందనములు

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని చూసుకొనుటకు తలపెట్టుచు నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచుకోవలెనో యేమేధాగములు యేమేమందుచేయుకో అని చెప్పి పోయినపుడు స్వల్పముగా చేయు రిపేరులను యీ మోటారుబండ్లు అభ్యాసభూమికముగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్ జోరల్ల చేర్చించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి కంపెనీయను, యెండులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు మే నెల 1వ తేదీ నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరలచిన విద్యార్థులు ఏప్రిల్ 81 వ తేదీ గాని అంతకు ముందుగాని ధరభాగము చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాళుకొనబడును. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) గ్యాల్లీ లండన్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

288 24 జనవరి పీటర్బర్గ్

మోటారుబండ్లు యంత్రనిర్మాణమును, నడుపుటకును ను జోధనాభ్యాసముల గలవలయును. ప్రత్యేక గమనిక:— పాఠశాల విద్యార్థులకు ఉచితముగా నవతీయ, భోజనాదినములు న ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతివెలప్రభుత్వమున క్లాసు ప్రారంభమగును. తయారైన వైసాకరికి శిష్యాత్వమును, స్వల్ప సంఖ్యయే దీనికి నబడును. మే నెలను గానికి వ్రాసికొనవలెను.

1:0 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును కాళ్ళకును ఖమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను ఆనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి శరీరస్థానమును దృఢపరచును. ఆయుర్వేదము ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును. పోస్టు చార్జీయు మేమే భరించుకొనెదము. వెంటనే వ్రాసి గుడు.

వైద్యశాస్త్ర ముచేరింగిర్ గోవిందజీ,
అశోకనిగ్రహ బౌద్ధాభియం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

267] నూతన కోసుసంహరి బేగంసాహిసావే

ఇది బిజీ టే. తెల రిజిస్ట్రేషన్ నెంబర్ 1-0-0-0-0. ఖర్చు 4 ఆ.
ఆర్. వి. నందిట్ అండ్ కో. నెంబర్ 6, బందలపేడి, మదరాసు.

న దా చా ర ము

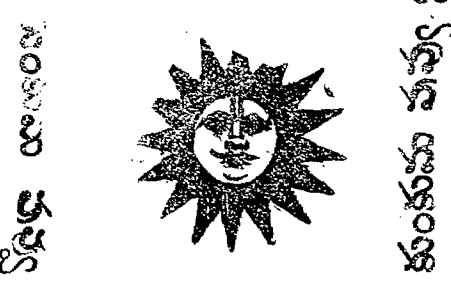
సాంధ్య తాత్పర్యము

సూర్యోదయాత్మకమున తేనుట మొదలు రాత్రి తేయించువఱకు ఆచరించవలసిన విధులన్నియు భక్తకాస్త్రము కవచములలోను వెలుగు చరక నుకులితాది వైద్యగ్రంథ కవచోబాసారములతోడను మంత్రములు మున్నగు వానికి తెలుసు బాత్పర్యమును ఇంచు వ్రాసికొనవచ్చును.

దీనియందు గల విషయములు:— పౌరతస్మరణము 15 విధములు, ఋగ్వేదియ పౌరతస్మరణము 3 కులు, పౌరతకాల భర్ష ని:కములు, మూర్తిప్రతిష్ఠాత్మకవిధి, శౌచవిధి, గంధావధి, గాగ్రహదలతావృణములు, దంతధారణావృణములు, వివిధ విధులు, ఋగ్వేదియ పౌరతస్మరణవిధి, యజుర్వేదియ పౌరతస్మరణవిధి, స్వాస్థ్య జలవిచారణము, ఊర్ధ్వ పుండ్ర భగ్నధారణవిధులు, శృచాకల్ప సూర్యవిశాఖర భద్రత, పౌరతావృణములు, సూర్యోపసానము, గురుధర్మము, అశ్మయజ్ఞము, నమకచమక పౌరతావృణములు, దుద్ర, విష్ణు, సారస్వత, వసిష్ఠ, గణపతి, రాత్రి, స్వప్న సూక్తములు, ఋగ్వేదియ యజుర్వేదియ భోజనవిధులు, భోజ్యవదార్థములు భోజనాంతర జప్తములములు, బంచాయతన స్థాపన విధానము, మల్లోసవీర ధారణవిధి, లైలాభ్యంగ తైరాదివిధులు, అమావాస్యతీల తస్మరణము, తాంబూలవిధి మున్నగువిధులన్నియొకటే. ఇందలు పరిచయగరిత. 1-8-0.

ఇతరగ్రంథములు:— శివమును, నిరునామా:ఎడిటరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువాడు సూర్యమా ప్కము గమనింపుడు. కరస్పాండ్లను మొదలగువిధి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండ్ కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మింగ్స్, బొంబాయి.

ప్రపంచ చరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.
గ్రంథకర్త:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

తైలినులభము. కథలు చెదవినట్లు చెదవుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకాలి లేదు. ప్రవేశ రుసుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము.
కలయవాద:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(7) 145, కాంపేడి, నుదిరాసు అని వ్రాయుడు.

స్టీమ్ మోటారుబండ్లు

విశాఖపట్నం జిల్లా అనకాపల్లిలోనుండు రాధాకృష్ణ స్టీమ్ ట్రాక్ టెక్ కంపెనీవారిచే ఈ 1916 సం॥ మేము 1 వ తారీఖు లగాయతు మిక్కిలి వసినవద్దకుల ననుసరించి చక్కని యేర్పాట్లతో ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థము అనకా పల్లి మాడుగుల గాగ్రహముల వోడవరము వద్ద గ్రామముల మార్గము గా స్టీమ్ మోటారుబండ్ల రాకపోకలు స్థాపించబడును. ఈబండ్లలో మొదటి రెండవ తరగతుల చోట్లు మాత్రమే అవర్చబడియున్నవి.

బండ్ల రాకపోకల కాలములవివరం.
(1) మాడుగులనుండి తెల్లవారి గం 5 ని 30 కు బయలుదేరి వడ్డాది వోడవరములమీదుగా అనకాపల్లికి గం 7 ని 45 కు చేరును. (2) అనకాపల్లినుండి తెల్లవారి గం 10 ని 15 కు బయలుదేరి వోడవరము వడ్డాదిమీదుగా గం 12 ని 30 కు మాడుగుల చేరును. (3) మాడుగులనుండి వరము గం 1 కు బయలుదేరి వడ్డాది వోడవరములమీదుగా గం 3 ని 15 కు అనకాపల్లి చేరును. (4) అనకాపల్లినుండి రాత్రి గం 9 ని 20 కు బయలుదేరి వోడవరము వడ్డాదిమీదుగా రాత్రి గం 11 ని 35 కు మాడుగుల చేరును.

టిక్కెట్ల క్రయముల పట్టి.

టిక్కెట్ల విశేషము	మొదటి తరగతి	రెండవ తరగతి
అనకాపల్లి - వోడవరము	0-12-0	0-6-0
అనకాపల్లి - వడ్డాది	1-2-6	0-9-8
అనకాపల్లి - మాడుగుల	1-8-0	0-12-0
వోడవరము - వడ్డాది	0-6-6	0-3-8
వోడవరము - మాడుగుల	0-12-0	0-6-0
వడ్డాది - మాడుగుల	0-8-0	0-4-0

హెచ్చరిక:—11 వయస్సుకు లోబడిన పిల్లలకు అర్హత లేదు. పుష్కలమును. మొదటితరగతి ప్రయాణికులకు 25 పౌనులున్న రెండవతరగతి ప్రయాణికులకు 20 పౌనులున్న చార్జీలు మినహాయించబడును. ఇంతకు హెచ్చుకు 5 పౌనులకు పైను 1-కి 1 వై అనగా ఒక డబ్బుడి కంటకు చార్జీ పుష్కలమును.

రాధాకృష్ణ స్టీమ్ ట్రాంసిట్ కంపెనీ, అనకాపల్లి.
ప్రాక్రయిటరు:—నాగులకొండ రాధాకృష్ణ అయ్య, మదరాసు.

N. Radhakrishniah,
1-8-149, Devarajamodali Street, Madras.

తా మ ర తై ల ము

డబ్బీల 1-కి 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0
అమృతాంజనము శిగో, 7, లింబుశెట్టిపేడి, మదరాసు.

విద్యార్థి సౌకర్యములు

కొన్ని దినముల వరకు మాక్రమే విద్యార్థులకు కావలసిన డ్రాయింగు బుక్కులు, ఎక్సర్ సైజు బుక్కులు, స్టాండర్టు నోటు బుక్కులు, ఇటాలియన్ నోటుబుక్కులు గం 1 బాక్సులు, డ్రాయింగు ఇన్ స్ట్రుమెంటు బాక్సులు, రబ్బరు తుండ్లు మరియు అనేక తైన సామానులు సరసముగా దొరకును వారలు క్రింది అడ్రెస్సుకు వ్రాసి తెప్పి వలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్డ్ కో,
ఆనందా ముద్రదాలయాధికారులు, ముదరాసు.

వైద్యవిద్య
దీనియందు మెండు వైద్యబోధనలు నిండియున్నవి. 144 పుటలుగల పుస్తకము మీ యింటివద్ద ఏ కన్యకులేకల్గిపోనేటి ఖర్చులు కూడ లేక మీకు యిప్పించేట్లు పుస్తకము తీసికొనుటకు నిష్ఠమలేదా? నేడే ఒక పుస్తకమునకు వ్రాసి వ్రాయుడు. రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, 188 20, చీనాబజారుగోడ్డు, మదరాసు.

వ్రతాప కస్తూరిమాతలు
ఇవి నుంచి కస్తూరి కేర్పి చేయబడినవి. సువాసన గలవి. అజీర్ణము, వాయువు, జ్వరము, నష్టి పాతము, దగ్ధ జలుబు, మొదలగు వాటిని హరించి ఉంచి లలను నిచ్చును. 200 మా. సీసా 1-కి రు 0-4-0 (డబ్బీల 8-0.)
254 ఆ ముచ్చెడవమాజీ, పాండురు, టూరుజిల్లా.

శ్రేష్ఠ మై న పాణ్యము మామిడిపండ్లు.
రుచికి రుచి, సువాసనకు సువాసన, ఇంపుకు ఇంపు సుగుణమునకు సుగుణము. వీరిలకు భాగ్యవంతులకు సమానముగా భోజ్యము ఏది? ఈపండు.

మధువును వెక్కిరించు "మామిడిపండ్"
ఇట్టి ఉత్తమజాతిపండ్ల వృక్షములకు వెంచి నణాలు చేతను, మహారాజులచేతు, జమిందారులచేతు, గవర్నర్ల చేతుల పొగడ్తగాంచివారు.
ఈ పాణ్యము } పి. వి. మూర్ధవరావు అన్డ్ బ్రదర్సు, కర్నూలు } మనోరంజనీ, జగన్మోహనీ తోటలు.
పండ్ల జాబితా ఉచితముగ పంపబడును. తొందర పడుడు.

Amrutanjan
Best Indian Pain Balm.
తెలు ప్పల్లము! శుభ చిహ్నము!!
అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు పరమామృత
ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము
చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి తెలు 0-8-0.
తలనొప్పులమాన్యును, వాయువుచోట్ల బోగొట్టును, శర్మపుకొప్పుల తొరగోలును. పొట్టుపోగొట్టును, వనచూలికలచే హిందూ దేశ సుందు.
తియ్యచుచేయుటకు నుంచినందు.
అమృతాంజనం డిగో 6, లింబుశెట్టిపేడి, మదరాసు.